

HET INSPIRATIEBOEK 2018

**sp.a lokaal:
sociaal, duurzaam & nabij**

Inleiding

2018 wordt het jaar van de keuze. Een keuze die neerkomt op de vraag: hoe pakken we de problemen van morgen aan? In vele steden en gemeenten werken lokale bestuurders creatieve, positieve oplossingen uit voor maatschappelijke problemen, groot én klein. Er wordt initiatief genomen, samengewerkt, mensen raken verbonden. In elke stad en gemeente is die keuze mogelijk. Hoe die er uit zullen zien in 2024, hangt van die keuzes af.

Wij als sp.a geloven dat we die antwoorden samen moeten zoeken. En dat een groot deel van de antwoorden lokaal te vinden zijn. Het vertrouwen in elkaar en in de toekomst, het geloof in solidariteit, in een betere toekomst voor iedereen, herstellen we door enerzijds het sociaal weefsel in straten, buurten, dorpen en steden te versterken en anderzijds aan iedereen de garantie te bieden op een kwaliteitsvol en betaalbaar leven.

Ter voorbereiding van de gemeenteraadsverkiezingen wordt aan lokale afdelingen dan ook dit inspiratieboek aangeboden. Het inspiratieboek wil exact dat doen: inspiratie aanreiken voor de lokale programma's voor de diverse gemeenten. Dit boek heeft allerm minst de ambitie om van A tot Z te beschrijven wat de uitdagingen zijn in elke individuele gemeente. Lokale afdelingen houden zelf de vinger aan de pols en weten dan ook best wat er leeft. Wel wil dit boek de krachtlijnen van lokaal sp.a beleid meegeven en dit concretiseren met specifieke voorbeelden uit diverse gemeenten. Het inspiratieboek is opgevat vanuit drie pijlers van lokaal sp.a beleid: sociaal, duurzaam en nabij.

Naast dit inspiratieboek krijgen alle afdelingen ook de gemeentelijke sp.a scans aangeboden waarin dieper wordt ingezoomd op enkele specifieke cijfers. Op basis van deze scans kan een lokale afdeling zelf keuzes maken op welke thema's men het hardst wil inzetten. Het inspiratieboek biedt vervolgens de inspiratie om rond de gekozen thema's concrete voorstellen te doen.

1. Sociaal

Lokaal sp.a beleid staat per definitie voor sociaal beleid. De uitdagingen op dit vlak zijn niet min. In een steeds diversere samenleving - divers op tal van domeinen zoals gezinsvorm, arbeidscontracten, inkomens, cultuur, afkomst, overtuiging etc. - is het de taak van sp.a om het SAMENleven net te versterken, mensen samen te brengen, solidariteit te versterken, wie het moeilijk heeft te ondersteunen en wie het goed heeft alle kansen te bieden.

Lokale besturen hebben daarvoor tal van hefboomen in handen.

1.1. WE BESTRIJDEN ARMOEDE

Armoede - en kinderarmoede in het bijzonder - blijft één van de grote problemen van onze maatschappij. Een welvaartsstaat als de onze kan zich geen toenemende armoede veroorloven. De strijd tegen armoede moet hoe dan ook hoog op de lokale agenda.

Achterstelling en ongelijke kansen worden jammer genoeg van generatie op generatie overgedragen. Ongelijkheid en armoede beginnen in de wieg en zelfs al in de baarmoeder. Wij staan voor nultolerantie vanaf de geboorte tot aan het overlijden, maar verzetten ons tegen het culpabiliseren van mensen in armoede. Armoedebestrijding is een verhaal van kansen grijpen, maar ook van kansen geven. Het is onze strijd om iedereen en in het bijzonder kinderen zo snel mogelijk uit de armoedespiraal te halen. We hebben de plicht om sociale vooruitgang te stimuleren en om om alle talenten te benutten.

Als sp.a kiezen wij voor een progressief, universeel sociaal beleid: universeel want voor alle inwoners van onze gemeente bedoeld, maar ook progressief, want met een versterkte aandacht en inspanning voor hen in de meest precaire omstandigheden.

Armoedebestrijding is niet het werk van één persoon, maar kan enkel effectief zijn als het als een rode draad door het volledige gemeentebeleid loopt. We zetten dan ook alle hefboomen in zoveel mogelijk beleidsdomeinen zo efficiënt mogelijk in om de armoede in onze gemeente te bestrijden.

- **Snelle detectie**

Vanuit het OCMW zetten we in op de snelle erkenning van het armoedeprobleem bij een gezin of alleenstaande. We zoeken actief naar manieren op dit proactief in kaart te brengen.

Mogelijke manieren:

- We werken samen met Kind&Gezin, scholen, welzijnsorganisaties, sportclubs, het verenigingsleven, etc. om signalen van armoede snel op te pikken.
- We organiseren een structureel overleg met alle betrokken partners zodat problemen snel besproken worden.
- Met behulp van lokale armoede-indicatoren, zetten we gerichte acties op die onderzoeken welke de noden van de meest kwetsbaren zijn. Een eerste stap is het

inventariseren van al onze beschikbare lokale gegevens over (kinder)armoede. We houden een vinger aan de pols, en reageren snel op nieuwe tendensen.

- We maken een sociale foto van onze gemeente door het opsporen van verdoken armoede. Het OCMW heeft in samenwerking met de andere gemeentelijke diensten (onderwijs, wijkagenten...) een unieke rol in het opsporen van stille of verdoken armoede.
- We gaan bij elke nieuwe baby in onze gemeente langs met een babybox of geboortepremie, op deze manier ontmoeten we elk gezin persoonlijk.
- We organiseren sensibiliseringscampagnes binnen de gemeente.

- **Aanklampend beleid**

Eens het probleem gedetecteerd, zetten we als sp.a in op een aanklampend beleid waarbij we een aanpak op maat van het gezin of individu uitstippelen.

Mogelijke manieren:

- We zetten brugfiguren in zodat de kloof tussen individu/gezin en beleid kleiner wordt.
- Werk en activering met een billijke vergoeding zijn een cruciale hefboom in de strijd tegen armoede. Het OCMW vervult maximaal haar rol inzake begeleiding naar tewerkstelling en creëert zo een *fast track* naar werk.
- Het OCMW stelt een geïndividualiseerd traject op waarbij op basis van de individuele noden concrete acties worden voorgesteld, zoals het halen van een rijbewijs, het volgen van een extra opleiding, het regelen van kinderopvang...

- **Sociale tarieven**

Onze gemeente zet in op het voorzien van sociale tarieven voor een brede waaier aan basisvoorzieningen, zodat de levenskost niet ten koste van de levenskwaliteit gaat.

Mogelijke manieren:

- We garanderen sociale tarieven voor nutsvoorzieningen.
- We openen een sociale kruidenier in de gemeente.
- We zorgen in alle scholen voor een goedkope en gezonde maaltijd.
- We zorgen voor een sociaal tarief voor mobiliteit voor alle inwoners van onze gemeente.
- We openen een spel-o-theek waar gratis educatief speelgoed kan uitgeleend worden.
- In het Huis van het Kind (zie verder) openen we een ruilwinkel voor kledij en kindergierief. Ouders met een laag inkomen kunnen hier winkelen aan een sociaal tarief. In het winkeltje richten we een ontmoetingsruimte in, waar kansarme ouders terecht kunnen voor deskundig opvoedingsadvies, of voor informele ontmoetingen met andere ouders. Ze kunnen er ook terecht bij een dokter of verpleegkundige, een logopediste, een diëtiste, een arbeidsbemiddelaar of een juridisch adviseur.
- We voeren een kortingspas in voor kinderen van ouders met een laag inkomen. Met die kortingskaart kunnen ze deelnemen aan sportieve en culturele activiteiten aan een voordeeltarief. We linken deze kortingspas aan de id-kaart, zodat deze maatregel kinderen niet stigmatiseert.

- **Schuldbemiddeling**

Schulden stapelen zich vaak op. We helpen mensen om beter om te gaan met hun beschikbare budget en schulden weg te werken door schuldhulpverlening via het OCMW.

Mogelijke initiatieven:

- We zorgen voor een standaarduitnodiging voor schuldbemiddeling bij alle achterstallige betalingen aan het lokale bestuur.
- Door binnen de gemeente met het principe van 'eenheid van schuld binnen de gemeentediensten' te werken, vermijden we dat door verschillende parallel lopende procedures de schulden tegenover de gemeente oplopen.
- We verbieden het inzetten van incassobureaus door de gemeente.
- We pakken de wachtlijsten voor schuldhulpverlening aan. Zo organiseren we in het OCMW infosessies over de mogelijkheden van schuldhulpverlening door het OCMW en geven de deelnemers meteen ook praktische informatie mee.
- We werven extra schuldhulpbemiddelaars aan.

- **Betere opname van rechten**

Het opnemen van alle rechten kan een belangrijke stap zijn in de strijd tegen armoede. Het informeren en begeleiden, zodat men deze rechten claimt, is dan ook een belangrijke taak voor het OCMW.

Mogelijke initiatieven:

- Het OCMW doet pro-actief een check-up van sociale rechten.
- We zorgen ervoor dat rechten en tegemoetkomingen automatisch worden toegekend.
- We bieden juridische ondersteuning aan mensen in precaire situaties.

- **Armoedebeleid dat werkt**

We zetten een gemeentebreed armoedeplan op dat alle beleidsdomeinen overstijgt en waarbij alle actoren betrokken zijn. We voorzien voldoende middelen om dit plan te realiseren. We houden het eigen beleid constant kritisch tegen het licht. Samen met de lokale partners en waar mogelijk wetenschappers, evalueren we alle armoede-acties naar hun effectiviteit en sturen bij waar nodig.

1.2. WE ZORGEN VOOR BETAALBAAR WONEN

Wonen moet betaalbaar zijn of worden voor iedereen. Iedereen heeft recht op een betaalbare eigen stek, of je nu huurt of koopt, veel of weinig verdient. Toch wordt het huren of kopen van een goede én betaalbare woning voor velen alsmäär moeilijker. sp.a laat niemand aan zijn/haar lot over. We houden rekening met ieders draagkracht, om iedereen te geven waar zij of hij recht op heeft: een comfortabele, goede en betaalbare woning.

- **De noden in kaart**

Een sterk lokaal woonbeleid start met een goede kennis van de lokale noden en het aanbod. Op basis van de gemeentelijke cijfers qua inkomen, gezinssamenstelling, leeftijd etc. wordt een woonplan opgesteld.

Mogelijke initiatieven:

- We gaan na of het aanbod aan woontypes en (sociale) voorzieningen aansluit bij het profiel en de uiteenlopende noden van de diverse generaties in de gemeente. Op basis van die informatie zorgen we voor een ruim en divers aanbod aan woningen, alternatieve woonvormen, diensten en voorzieningen die anticiperen op veranderingen op psychisch, sociaal en fysiek vlak en op wijzigende gezinssituaties.
- We voorzien een lokaal aanspreekpunt / woonwinkel voor informatie, advies en begeleiding rond premies, wonen, woningaanpassingen, (ver)bouwen, energie, de Vlaamse wooncode en andere vormen van ondersteuning. Inwoners moeten hier op een efficiënte en toegankelijke manier terecht kunnen met al hun vragen omtrent hun woning. De informatie die hierdoor verzameld wordt inzake vragen en noden, versterkt vervolgens de beleidsontwikkeling.

- **Sociale huisvesting**

Sociale huisvesting is één van de voornaamste hefboomen voor een sterk lokaal sociaal woonbeleid. Als sp.a blijven wij hierop inzetten en versterken we zelfs de inspanningen.

Mogelijke initiatieven:

- Wij willen het recht op wonen voor iedereen garanderen ongeacht sociale status, fysieke kenmerken of afkomst. Daarom stimuleren en ondersteunen we sociale en stedelijke verhuurkantoren. Door hun bemiddelende rol tussen huurders en verhuurders spelen zij een cruciale rol. Zij staan garant voor de betaling van de huur en zorgen ervoor dat de laagste inkomens met de hoogste nood sneller geholpen worden bij het vinden van een kwaliteitsvolle woning.
- We gaan voor één sociale huisvestingsmaatschappij per gemeente.
- Opdrijven inspanningen om het objectief voor sociale woningen te bereiken.
- We gaan voor een ambitieus Bindend Sociaal Objectief: een minimum aantal sociale woningen dat te allen tijde beschikbaar moet zijn.
- We zorgen voor een voldoende gevarieerd aanbod inzake sociale huisvesting, zodat woningen aangepast zijn aan het leven of de gezinssituatie van de huurders.

- **Strijd tegen leegstand en verkrotting**

Om het aantal beschikbare woningen te maximaliseren, pakken we leegstand en verkrotting aan.

Mogelijke initiatieven:

- We moedigen eigenaars aan om ongeschikte of onbewoonbare woningen te renoveren door middel van premies.

- We bestrijden verkrotting en leegstand met gemeentelijke belastingen, zoals de belasting op leegstand, op onbebouwde grond of op onbewoonbare woningen. Het rendement investeren we in het woonbudget van de gemeente.
- We richten een rollend pandenfonds op waarbij leegstaande panden worden opgekocht, gerenoveerd en opnieuw doorverkocht of verhuurd.

- **Kwaliteitsvol wonen**

Als gemeente zetten we ook in op kwaliteitsvol wonen als hoeksteen van een kwaliteitsvol leven.

Mogelijke initiatieven:

- De meeste ouderen willen het liefst thuis ouder worden. Wanneer hun mobiliteit echter vermindert, blijkt hun huis vaak niet aangepast aan deze nieuwe situatie. Daarom moedigen we inwoners tijdig aan tot het toegankelijk maken van hun woning, onder andere via informatie, premies en diensten die ouderen begeleiden bij het laten uitvoeren van kleine en grote aanpassingen die hun woonkwaliteit kunnen verbeteren.
- Indien huurwoningen niet voldoen aan de minimale kwaliteitsnormen, dan informeren we huurders en verhuurders over de procedure. Als de woning ongeschikt of onbewoonbaar verklaard wordt, helpen we de huurders bij hun herhuisvesting. Hierbij maken we gebruik van een netwerk van organisaties die huurders kunnen begeleiden en ondersteunen, zoals het OCMW, het CAW, een buurthuis of de Huurdersbond.
- We onderzoeken hoe we het best de herhuisvestingskosten bij de eigenaar recupereren, welke mogelijkheden er zijn om transitwoningen te bouwen voor dergelijke situaties en of het aangewezen is om via het lokaal toewijzingsreglement voorrang te verlenen aan mensen die geherhuisvest worden.
- We streven ernaar dat alle huurwoningen binnen de gemeente over een kwaliteitslabel beschikken.
- We richten een rollend renovatiefonds op dat zich in de eerste plaats richt tot de doelgroepen met de hoogste nood, zodat die door middel van subsidieretentie grotere innovatiebudgetten ter beschikking kunnen krijgen. Bij de verkoop van de woning vloeien deze middelen terug naar het fonds en kunnen ze opnieuw ingezet worden.

- **Nieuwe woonvormen**

Om wonen in een dichtbevolkte regio als Vlaanderen betaalbaar te houden, zetten we ook lokaal in op nieuwe woonvormen.

Mogelijke initiatieven:

- We engageren een gemeentelijke expert of bouwmeester die adviseert bij nieuwe projecten.
- We onderzoeken het draagvlak voor nieuwe woonvormen binnen de gemeente.
- We ondersteunen actief co-housingprojecten.
- We ontwikkelen binnen het sociale woningpatrimonium nieuwe woonvormen zoals

kangoeroewoningen en co-housing.

1.3. WE CREËREN RUIMTE VOOR ONTMOETINGEN

Actief samenleven vraagt plaatsen waar mensen kunnen samenkomen. Het inrichten van de publieke ruimte en het ondersteunen van het sociaal leven, dienen voor sp.a dan ook een duidelijk doel: het creëren van ruimte voor ontmoetingen.

- **Gedeelde publieke ruimte**

Bij de herinrichting van de publieke ruimte kijkt sp.a niet enkel naar de schoonheid of het prijskaartje. De herinrichting moet ook maximaal een doel dienen, namelijk een plaats creëren waar inwoners ongeacht hun afkomst of leeftijd elkaar ontmoeten.

Mogelijke initiatieven:

- Het marktplein wordt tijdens de zomer ingericht als een speelplein voor kinderen zoals in Kortrijk.
- Op een plein of in een park wordt zowel ontspanningsruimte voorzien voor senioren als gezinnen met kinderen (speelplein, petanquebaan).
- We voorzien voldoende banken in de publieke ruimte, zodat mensen met elkaar kunnen praten.
- Via sociale economie maken we standaard gevelbanken die inwoners aan een voordelig tarief kunnen kopen zodat ze met de burens op de stoep kunnen praten.
- We bouwen in elke buurt een speelelement voor kinderen. Meer in het algemeen richten we in de hele publieke ruimte kindvriendelijke en speelse plekken in, met genoeg variatie. We helpen speelterreinen, scholen, sportinfrastructuur, speelbossen, jeugdlokalen, het jeugdhuis en jongerencafés aantrekkelijk te maken, die inspelen op de behoeften van onze kinderen en jongeren.
- We voorzien voldoende publieke toiletten met een bijzondere aandacht voor toegankelijkheid en genderneutraliteit.
- We rusten openbare toiletten uit met een luiertafel en zorgen ervoor dat deze babyvriendelijke toiletten zowel voor vrouwen als voor mannen toegankelijk zijn.
- We brengen de fysieke toegankelijkheid van de publieke ruimte en van openbare gebouwen in kaart. Waar nodig verbeteren we ze.
- We organiseren jaarlijks een speelstraat-zondag, vergelijkbaar met de jaarlijkse autoloze zondag.
- We ondersteunen de tijdelijke inrichting van straten voor buurtfeesten.
- We voorzien voldoende borstvoedingsvriendelijke plaatsen.
- We zetten in op trage wegen. Dat zijn wegen die uitsluitend of grotendeels gebruikt worden door niet-gemotoriseerd verkeer. Het gaat om buurtwegen, openbare jaagpaden, voetwegen en kerkwegels.
- We maken een prioriteit van landschapszorg. Bij bouwvergunningen in het buitengebied verplichten we een landschapsbedrijfsplan op te nemen in de stedenbouwkundige vergunning en een waarborg te storten, die vrijgegeven wordt na realisatie van dat plan.

- **Een nieuwe invulling voor bestaande ruimte**

Voor bestaande gronden of panden die momenteel onderbenut worden, zoeken we naar een nieuwe invulling, zodat ze een grotere maatschappelijke rol kunnen vervullen.

Mogelijke initiatieven:

- We gaan actief op zoek naar panden die herbestemd kunnen worden met een sociale functie.
- We voeren de dialoog over de herbestemming van kerken. We brengen een breed gesprek op gang over de toekomst van ons religieus erfgoed. Vanuit deze dialoog zoeken we naar een manier waarbij dit erfgoed een maatschappelijk relevante rol kan blijven spelen. sp.a pleit voor een meer polyvalente invulling dan vandaag.
- We richten brakke grond in tot volkstuintjes of zelfoogstuintjes. Een zelfoogstuintje is een kleine moestuin die de gemeenschap ter beschikking stelt van de sociale economie of sociale werkplaatsen. Mensen die ver van de arbeidsmarkt staan, kunnen met hun organisaties zelf verse groenten komen oogsten aan een symbolische prijs. Ze kunnen de groenten mee naar huis nemen of in groep klaarmaken. Zo besteden we ook aandacht aan gezonde voeding en koken als gezamenlijke activiteit.

- **Een sociaal weefsel dat verbindt**

Naast fysieke ruimte, is er ook nood aan redenen waarom mensen samenkomen. Al te vaak blijft men in de eigen sociale kringen hangen. sp.a wil actief ontmoetingen tussen mensen organiseren door middel van een bloeiend en divers lokaal sociaal weefsel.

Mogelijke initiatieven:

- We stimuleren het lokaal verenigingsleven tot zeer diverse activiteiten met een gemengd doelpubliek, door middel van organisatorische ondersteuning of financiële steun.
- We stimuleren het lokale verenigingsleven tot brede recrutering buiten de eigen vaste cirkel door middel van financiële steun of het aanbieden van de gemeentelijke informatiekkanalen.
- We zetten in op sport en cultuur als verbindende factoren waarbij we zoveel mogelijk samen sporten proberen te promoten.
- Als gemeente ondersteunen we bottom/up-initiatieven die diverse doelgroepen willen samenbrengen.
- We programmeren een cultureel aanbod dat verschillende doelgroepen aanspreekt.
- We organiseren activiteiten die steeds tot doel hebben verschillende doelgroepen samen te brengen.
- We hebben oog voor toegankelijkheid voor personen met een handicap bij alles wat we als gemeente organiseren aan activiteiten.
- We hebben oog voor de betaalbaarheid in alles wat wij als gemeente organiseren aan activiteiten.
- We passen een 'diversiteitstoets' toe op alles wat we als gemeente organiseren, zodoende dat er voldoende rekening wordt gehouden met de interesses en behoeften van alle inwoners van de stad ongeacht gender, leeftijd, handicap of etnisch-culturele achtergrond.
- We stimuleren wijk- en buurtfeesten. Organisatoren kunnen rekenen op ondersteuning door het gemeentebestuur.

- We ontwikkelen een label voor toegankelijke panden en zaken als beloning voor wie zich inzet op dit vlak.
- Horecazaken die hun zaak toegankelijker willen maken voor personen met een handicap krijgen hiervoor een premie.
- We organiseren bezoeken aan de lokale moskee/islamitische verenigingen. Zo leren mensen elkaars achtergrond en cultuur beter kennen.
- We stimuleren verschillende geloofsgemeenschappen om projecten op te zetten over levensbeschouwelijke samenwerking.
- Nieuwkomers krijgen een peter/meter of buddy.
- We leggen enkele vaste feestelijkheden per jaar vast, waarop de hele gemeente welkom is: een nieuwjaarsreceptie, een lente- of zomerfeest, of een multivers event met aandacht voor alle inwoners in onze gemeente.
- We stimuleren sociaal contact tussen personen met en zonder handicap. We betrekken personen met een handicap, jong en oud, bij de vrijetijdsactiviteiten van lokale verenigingen. We geven extra subsidies aan verenigingen die inspanningen doen om personen met een handicap bij hun activiteiten te betrekken en stellen hen de nodige infrastructuur ter beschikking.
- We stimuleren ook interculturele ontmoetingen: in het jeugdwerk, in het sociaal-cultureel volwassenenwerk, in de sport, in de kunsten en het welzijnswerk. We verlagen de drempels van bestaande organisaties en vergroten de deelname van etnisch-culturele groepen, ook in bestuursorganen.

- **Een sterke buurtwerking**

Een buurt-, wijk of dorpswerking vormt een hoeksteen in het versterken van het sociaal weefsel in de gemeente. We voorzien dan ook middelen voor een sterke buurtwerking en we bouwen aan gemeenschappelijke buurtvoorzieningen in de publieke ruimte en ondersteunen buurtprojecten.

Mogelijke initiatieven:

- Buurtwerkers gaan van huis tot huis. Dat biedt vooral mensen in (kans)armoede en ouderen een luisterend oor.
- In buurten of wijken waar extra aandacht voor de leefbaarheid nodig is, zetten we wijk- of buurtmanagers in. Een wijk- of buurtmanager organiseert de samenwerking met alle betrokkenen rond bepaalde problemen. Hij of zij vormt een schakel tussen de bewoners en het gemeentebestuur, de politie en andere maatschappelijke organisaties, houdt de vinger aan de pols wat de leefbaarheid van de buurt betreft en kan bemiddelen bij conflicten. En een wijk- of buurtmanager heeft ook een belangrijke rol bij het wegwijs maken van nieuwe bewoners.
- Een toegankelijk en laagdrempelig gemeentelijk ontmoetingscentrum biedt mensen die daar anders zelden de kans toe hebben de mogelijkheid met elkaar te praten.
- Een buurthuis zet kleinschalige initiatieven op, die mensen met diverse achtergronden met elkaar in contact brengen.
- Nieuwkomers in de buurt krijgen een peter/meter of buddy.
- In de zomer organiseren we aperitiefmomenten op pleintjes of in parkjes.
- We bieden elke straat in de winter een vat met strooizout.

- We bevorderen autodelen. Op een centrale plaats kan iedereen, na inschrijving, een auto oppikken en weer terugbrengen voor de volgende gebruiker.
- We stellen voldoende publieke barbecuestellen ter beschikking.
- We helpen bewoners met ideeën voor de verbetering van hun buurt. Het kan gaan om een cultureel, sociaal, informatief of fysiek initiatief, dat steun krijgt van flink wat buurtbewoners en het buurtleven ten goede komt. We steunen deze initiatieven met advies, technische hulp, transport en, indien mogelijk met subsidies.
- We stimuleren ruilnetwerken, zoals L.E.T.S. In een ruilnetwerk of lokale ruilkring wisselen mensen op vrijwillige basis spullen, tijd, diensten en kennis uit. Dat kan gaan van het plakken van een fietsband tot internetlessen of een boek dat je kan missen. Een eenvoudig en handig systeem van eenheden fungeert als munteenheid.
- We gebruiken ook alternatieve munten om bewoners te stimuleren in hun zorg voor elkaar, voor de buurt en het milieu. Voor bepaalde activiteiten, zoals de straat vegen, zwerfvuil ruimen of een buurtuin aanleggen of onderhouden, belonen we buurtbewoners met deze alternatieve munten. Daarmee kunnen ze terecht bij lokale handelaars, in de bioscoop, op de bus of tram, of ze kunnen ze bijvoorbeeld inruilen voor gratis vuilzakken.

1.4. WE MAKEN EEN GEMEENTE OP MAAT VAN JONG & OUD

Onze bevolking wordt steeds ouder. Tegelijkertijd vindt in veel steden een verjonging plaats. Een gemeente moet met beide tendensen rekening houden en dient dus uit te groeien tot een gemeente die er echt is voor jong én oud en beide leefwerelden zoveel mogelijk met elkaar verzoent en zelfs vermengt.

- **Een gemeente voor jongeren**

Een gemeente die oog heeft voor haar jeugd is een gemeente die leeft. We zetten als sp.a in op een creatief en gedurfd jeugdbeleid met een bijzondere aandacht voor ontspanning en inspraak.

Mogelijke initiatieven:

- We bouwen een Huis van het Kind uit waarin we alle diensten rond kind- en jeugdbeleid bundelen.
- We investeren in een aantrekkelijk activiteiten aanbod voor jongeren.
- We bouwen en onderhouden toegankelijke speelpleinen of skateparken.
- Een graffiti muur is een uitlaatklep voor jong creatief talent.
- We ondersteunen een divers jeugdwerk aanbod, met onder meer jeugdbewegingen, jeugd ateliers en speelpleinwerking.
- Samen met jongeren organiseren we goedkoop, of zelfs gratis, toegankelijke grote en aantrekkelijke evenementen.
- We bieden stockeerruimte aan voor spel- en sportmateriaal.
- Een voldoende groot en divers vrijetijdsaanbod is nodig tijdens schoolvakanties.

- Hangplekken of een hangvriendelijke omgeving laten jongeren zichzelf zijn. Jongeren ontmoeten elkaar nu eenmaal in de publiek ruimte. De buurt onthaalt dit sociaal contact niet altijd met open armen. We maken werk van een positief beleid voor rondhangende jongeren. Jeugdendiensten spelen hierin een rol, maar kunnen niet zonder politie, preventiedienst of welzijnsdienst, en uiteraard de jongeren zelf. We creëren plekken waar jongeren kunnen rondhangen, op openbare pleinen en/of in hun straat. We doen dat niet alleen in het centrum, maar ook in de deelgemeenten.
- We maken echte inspraak van kinderen mogelijk met een bevraging van kinderen, in hun taal en in hun buurt. We stellen vragen over thema's die hen nauw aan het hart liggen en houden aansluitend een 'kindergemeenteraad' over de resultaten.
- Een kinderavondfeest doet de kleinsten zich een avondje groot voelen.
- De aanstelling van security voor jeugdfuiven is duur. Een fuifbegeleidingsteam – een groep jonge vrijwilligers die de organisatie van fuiven mee voorbereidt – kan dat opvangen. Het geeft de organisatoren concrete tips, zoals hoe de entree en de vestiaire het best te organiseren, hoe met bonnetjes te werken, enzovoort. Op de avond zelf houden ze mee een oogje in het zeil. Het is belangrijk dat deze jonge vrijwilligers opleidingen krijgen en kunnen rekenen op professionele ondersteuning vanuit een jeugdcentrum. Als het nodig is, steunen we extra beveiliging met subsidie.
- Een positief fuifbeleid is niet repressief en is meer dan een gedoogbeleid: het ondersteunt organisatoren en het voortbestaan van fuiven. We behandelen alle organisatoren en feestgangers gelijk en geven hen inspraak. We voorzien één aanspreekpunt voor alle praktische zaken die bij het organiseren van een fuif komen kijken, en ondersteunen de organisatoren met 'fuifkoffers'.
- Een speelbus kan worden opgeklapt tot speelpodium. Deze speelbus gaat regelmatig langs in buurten waar veel kinderen wonen, of waar maatschappelijk kwetsbare kinderen wonen. Het is een heel laagdrempelige manier om kinderen in hun spelen te stimuleren. We creëren 'speelweefsel': plekken die belangrijk zijn voor kinderen en jongeren en die we met elkaar verbinden. Speel terreinen, scholen, sportinfrastructuur, speelbossen, jeugdlokalen, het jeugdhuis en jongerencafés zijn voorbeelden
- We investeren in en ondersteunen de jeugdwerking in hun inzet om onze samenleving zo veel mogelijk te weerspiegelen.
- We maken een radiozender voor en door jongeren. De gemeente koopt een radiostudio aan en voorziet professionele begeleiding.

We ondersteunen jeugdverenigingen op verschillende manieren:

- We dringen het vandalisme aan jeugdlokalen terug.
- We maken de jeugdwerklokalen brandveilig en energiezuiniger en staan de verenigingen bij met gericht advies, na een bezoek ter plaatse door een gemeenteambtenaar of energiesnoeier.
- Binnen de jeugdraad gaan we na op welke manier we het subsidiereglement voor jeugdverenigingen eenvoudiger kunnen maken. We schrijven dat reglement samen met het jeugdwerk en de jongeren in onze gemeente.
- Naast een jaarlijkse subsidiëring, blijven we openstaan voor dialoog wanneer zich specifieke problemen aandienen.
- Ieder kind of jongere voelt zich geroepen om in het jeugdwerk te stappen. Het is daarom van belang dat er zeker binnen de jeugdsector voldoende ruimte blijft voor experimenten en vernieuwing.

- We bouwen de jeugdraad uit als een ontmoetings- en reflectieruimte voor en over jongeren.
- Financiële steun is welkom voor het bouwen en verbouwen van jeugdlokalen, voor alarminstallaties, kampvervoer, enzovoort.

We besteden extra aandacht aan kinderen en jongeren die moeilijker aansluiting vinden met de samenleving. We waarborgen en verhogen het welzijn van kinderen en jongeren, ook als er geen acute problemen zijn. En we hebben oog voor kinderen en jongeren die het moeilijk hebben of die opgroeien in een moeilijke thuissituatie:

- We werken samen met buurtwerkingen of organisaties voor maatschappelijk kwetsbare jeugd (WMKJ's).
- We nemen nieuwe initiatieven om precies deze kinderen te betrekken.
- Jeugdwelzijnsoverleg brengt alle partners aan tafel die lokaal met dit thema bezig zijn. Dit kan gaan om het OCMW, CAW, JAC, CLB's, welzijns- en preventiedienst, Fedasil of de bijzondere jeugdzorg.
- We stellen speelkoffers ter beschikking van verenigingen die maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren bereiken. Een samenwerking met (jeugd)welzijnsorganisaties kan maatschappelijk kwetsbare kinderen naar de speelpleinwerking leiden. We brengen een huisbezoek aan de meest kwetsbare gezinnen en gezinnen die moeilijk de weg vinden naar de jeugddienst, zoals anderstalige gezinnen. Ook tijdens de speelpleinwerking blijven we in contact met de welzijnsorganisaties, bijvoorbeeld als een kind het wat moeilijker heeft. In overleg met de (jeugd)welzijnsorganisaties houden we de drempel voor deelname aan de speelpleinwerking zo laag mogelijk: een eenvoudig inschrijfsysteem, busvervoer, een vorming voor monitoren voor de begeleiding van kwetsbare kinderen, en lage deelnamekosten.

We gaan voluit voor inspraak van jongeren:

- Elk jaar nodigen we alle jongeren van 18 uit op het gemeentehuis voor een ontmoeting met de burgemeester en met een rolmodel.
- We zoeken in elke gemeente naar manieren om de inspraak van jongeren te vergroten.
- Aangezien er Vlaanderenbreed geen stemrecht voor +16 jarigen komt, zoeken we binnen onze gemeente naar een alternatief.
- We betrekken jongeren actief bij het uitwerken van het jeugdbeleid.

- **Een gemeente voor senioren**

Zoveel mogelijk vrijheid en zelfstandigheid is de basisvoorwaarde voor een menselijk bestaan. Wie heel zijn leven heeft bijgedragen tot de samenleving, elk op zijn of haar manier en met de eigen mogelijkheden, verdient een comfortabele en stimulerende oude dag. Oudere mensen willen zelfstandig blijven en zelf kiezen hoe ze hun leven vorm geven. We geven hen de middelen om hun eigen leven in te richten en om deel te blijven uitmaken van ons sociaal en zelfs economisch leven. Minder mobiel zijn of een handicap hebben, is geen reden om er niet bij te horen. We passen ons aan aan elkaars situatie.

Mogelijke initiatieven:

- We brengen de noden van ouderen in onze gemeente in kaart. Er zijn heel wat instrumenten beschikbaar om de noden en behoeften van ouderen te bevragen en de gemeente te screenen (ouderenbehoefteonderzoeken, de checklist leeftijdsvriendelijke gemeente, de integrale leeftijdsvriendelijke toets).
- Een gemeente leeftijdsvriendelijk maken vraagt om aandacht binnen elk beleidsdomein dat impact heeft op het welzijn en de maatschappelijke participatie van ouderen. We zorgen voor partnerschappen tussen de gemeente, de lokale ouderenraad, dienstverleners en middenveldorganisaties om tot duurzame, inclusieve en leeftijdsvriendelijke oplossingen te komen.
- We betrekken ouderen actief bij het beleid. Een doeltreffend en breed gedragen ouderenbeleid vraagt om inspraak en betrokkenheid van de ouderen zelf en voor die dialoog is een goed werkende lokale ouderenraad essentieel. We geven ouderen daarnaast ook de kans om via sociaal-culturele verenigingen, andere adviesraden, burgerinitiatieven en rechtstreekse politieke participatie ideeën en aandachtspunten naar voor te schuiven, zeker in het kader van de BBC (beleids- en beheerscyclus) en het strategisch meerjarenplan.
- We houden rekening met de toenemende diversiteit onder ouderen bij het uittekenen van het ouderenbeleid en proberen die verschillen een plaats te geven binnen het beleid. Ouderen zijn er van alle leeftijden en met grote verschillen qua engagementen, mogelijkheden, gezondheid, middelen, netwerk, achtergrond, cultuur, noden en voorkeuren. Die veelheid aan wensen, noden en situaties laat zich niet in enkelvoudige, kant-en-klare stellingen vatten. We onderzoeken ook hoe we in onze gemeente beter kunnen omgaan met gekleurde vergrijzing.
- Verenigingen spelen een belangrijke rol bij het versterken van het sociaal weefsel in de gemeente, in de sociale inclusie van ouderen, in het mee realiseren van zorgzame buurten en in het bereiken en ondersteunen van mensen in een kwetsbare situatie. We bieden hen de mogelijkheden en middelen zodat zij deze rol voluit kunnen spelen.
- We geven ouderen voldoende, duidelijke en laagdrempelige informatie en ondersteuning om zich in te zetten als vrijwilliger. We helpen kandidaat-vrijwilligers en organisaties elkaar vlot te vinden.
- We bieden cursussen en vormingen aan op maat van ouderen en creëren zo mogelijkheden om levenslang en levensbreed te blijven leren. Levenslang leren versterkt mensen in hun persoonlijke ontplooiing, geletterdheid, zelfredzaamheid, sociale inclusie en maatschappelijke participatie, ook op latere leeftijd. Het biedt hen eveneens extra kansen op sociaal contact. Veel ouderen doen aan levenslang leren via vormingen en activiteiten bij verenigingen, dienstencentra, bibliotheken, kunstacademies,... We zorgen voor een laagdrempelige toegang en betaalbaarheid voor iedereen.
- Een opfrissingscursus rijvaardigheid voor senioren vergroot hun (zelf-)vertrouwen in het verkeer.
- We organiseren informatiesessies over pensioenen.
- We creëren een aanbod aan activiteiten voor actieve opa's en oma's en hun kleinkinderen.
- Een basisaanbod aan nieuwe media en informatietechnologie dringt de digitale kloof drastisch terug. We bieden basiscursussen internet en computergebruik aan. We zijn ons hierbij bewust van nieuwe evoluties die ook voor senioren nuttig kunnen zijn, zoals het gebruik van smartphones en tablets en van sociale media. Maar we

verwaarlozen tegelijk de communicatie langs traditionele informatiekkanalen niet. De loketfunctie en papieren informatie moeten evenwaardig aanwezig blijven.

- We zetten zoveel mogelijk ouderen aan tot sport en beweging. Sport en bewegingsactiviteiten vervullen een belangrijke rol op vlak van gezondheidsbevordering en ziektepreventie, maar het is vooral ook een ontspannende en sociale bezigheid. Hiervoor schakelen we naast sportverenigingen ook de sociaal-culturele verenigingen, de wijkgezondheidscentra en lokale dienstencentra in. We werken bovendien aan projecten en methodieken die beweging integreren in het dagelijkse leven.
- We onderzoeken de holebi-vriendelijkheid van onze lokale dienstverlening aan ouderen, en verbeteren die waar nodig. Holebi-senioren stellen een beroep op dienstverlening vaak uit omdat ze vrezende weer 'in de kast' te moeten kruipen.
- We anticiperen op de kwetsbaarheid bij ouderen met een integrale, preventieve aanpak. Vroeg of laat worden ouderen geconfronteerd met diverse risicofactoren die de balans tussen hun draagkracht en draaglast uit evenwicht kunnen brengen. Het niet tijdig detecteren van kwetsbaarheid kan leiden tot een daling van de levenskwaliteit van ouderen. Inzetten op de preventie van fysieke, psychische, sociale en omgevingskwetsbaarheid is daarom cruciaal. Ook maatregelen tegen ouderenmis(be)handeling mogen daarbij niet ontbreken.
- We ontwikkelen buurten en wijken met een hoge 'meegroeifactor' door het aanbod aan woontypes en voorzieningen nauw te laten aansluiten bij het profiel en de uiteenlopende noden van ouderen en van andere generaties in de gemeente.
- We creëren zorgzame buurten door het versterken van initiatieven die wederzijdse steun in een straat, buurt, wijk of dorp stimuleren en sociale netwerken versterken. Indien buurtbewoners ouderen een handje helpen, kunnen ze langer thuis blijven wonen. Hoogbejaarden lijden dikwijls onder een gebrek aan sociaal contact, sociale buurtnetwerken kunnen hier een uitweg bieden.
- Het is nergens beter wonen dan thuis. Om daar als oudere persoon in alle comfort en met een gerust gevoel te wonen, bieden we een breed en bekend pakket van thuiszorgdiensten aan. Die diensten nemen belangrijke taken in het dagelijkse leven van zorgbehoevende ouderen over en komen letterlijk naar hen toe.
- Niet enkel de gemeente, maar ook allerlei andere organisaties, zoals ziekenfondsen en wijkgezondheidscentra, bieden thuiszorg aan. Gemeentelijke zorgkruispunten kunnen ouderen helpen in het brede aanbod hun weg te vinden naar de beste zorg op maat.
- We erkennen, waarderen en steunen mantelzorgers. Mantelzorgers krijgen over het algemeen weinig waardering voor wat ze doen. Nochtans, zonder hun vaak grenzeloze inzet wordt de allergrootste wens van het merendeel van zorgbehoevende mensen om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen, niet gerealiseerd. We maken werk van een mantelzorgpremie, het organiseren van vormingen met psycho-educatiepakketten (bijv. 'Dementie en nu'), lotgenotencontacten, de uitbouw van respijtzorg,...
- We moedigen onze inwoners aan om tijdig de toegankelijkheid van hun woning aan te passen aan de verminderde mobiliteit en zorgbehoevendheid op hogere leeftijd, onder andere via informatie, premies en diensten die ouderen begeleiden bij het laten uitvoeren van kleine en grote woningaanpassingen.

- We werken aan valpreventie. De werkwinkel en de sociale dienst kunnen hiervoor samenwerken en alle 70-jarigen een bezoek brengen. We maken ook een EHBO-fiche: 'Wat doe ik wanneer mijn partner plots valt?'
- We investeren in mobiliteitsprojecten, zoals taxicheques, in de gratis bedeling van personenalarmtoestellen, klusjesdiensten en maaltijdbedelingen.
- We breiden het aanbod uit van lokale dienstencentra. Deze laagdrempelige ontmoetingsinitiatieven, ingebed in de wijk, bieden mogelijkheden tot warme contacten over leeftijds- en andere grenzen heen. Ze stimuleren het leren kennen van elkaars noden en scheppen mogelijkheden om daar op een informele manier op in te spelen. Deze initiatieven vergen voldoende omkadering om goed te functioneren: onderhoud ruimtes, voorzien van catering, ontvangen van mensen, minder mobiele mensen thuis ophalen, etc. Hier liggen zeker mogelijkheden voor het vrijwilligerswerk en de tewerkstelling van doelgroepwerknemers. We zorgen ook voor een goede afstemming en samenwerking met het verenigingsleven, zodat beide elkaar aanvullen ten aanzien van de ouderen in de gemeente.
- We bereiden ons voor op bijzondere weersomstandigheden die ouderen extra belasten, zoals uitzonderlijk warm of koud weer. We stellen een zomer- en een winterplan op. Dat garandeert onze oudere inwoners - en andere mensen die op dat vlak wat ondersteuning kunnen gebruiken - voldoende verkoeling of juist warmte.
- We worden een dementievriendelijke gemeente. We leiden verzorgers op, organiseren informatiesessies voor mantelzorgers, familieleden en andere geïnteresseerden, en stimuleren activiteiten voor mantelzorgers en personen met dementie. Deelname aan activiteiten vermindert het risico op een snelle opname in een voorziening.
- We bouwen assistentiewoningen en betrekken ouderen via de relevante kanalen bij het denkwerk rond dergelijke bouwprojecten. We letten daarbij op dat de kosten en baten van zowel 'huurders' als 'kopers' in een eerlijke verhouding blijven staan t.o.v. elkaar. Verder moeten deze woningen voor iedereen die er nood aan heeft, ook de laagste inkomens, betaalbaar blijven. Dat kunnen we bereiken door de huurprijzen inkomensafhankelijk te maken, zoals dit gebeurt voor een sociale woning.
- Zelfs met uitstekende thuisdiensten en woonaanpassingen zal er altijd vraag zijn naar opvang in een woonzorgcentrum. Soms wordt de zorgvraag nu eenmaal te omvangrijk en volstaan de thuiszorg en mantelzorg niet meer. We weten dat de voornaamste vraag naar deze zorgvorm van 80-plussers komt en dat deze bevolkingsgroep sterk blijft toenemen. Het aanbod aan residentiële zorg in onze gemeente is dus constant aan actualisering toe.
- Voor sp.a heeft iedereen na een leven van lang en hard werken, recht op een betaalbare rusthuisfactuur. Wij pleiten voor een afschaffing van de onderhoudsplicht.

1.5. WE HELPEN ELK TALENT AAN WERK

Iedereen heeft recht op arbeid, recht op werk. Werk is een belangrijke hefboom om mee te tellen in onze samenleving. Jammer genoeg krijgt niet iedereen evenveel kansen. Laaggeschoolden, langdurig werkzoekenden, ouderen, personen met een arbeidshandicap, mensen in armoede, enz. vallen meer en meer uit de boot. Een traject naar werk begint lokaal, dicht bij de mensen, op maat van de mensen.

Als lokale overheid kunnen we de plaatselijke werkgelegenheidsproblemen en -kansen het

best inschatten. Een lokaal werkgelegenheidsplan, in samenwerking met alle betrokken lokale partners en in overleg met de VDAB, kan extra aandacht schenken aan inwoners die het minder makkelijk hebben.

We nemen maximaal onze regierol van de lokale arbeidsmarkt op. Als lokaal bestuur staan we immers het dichtst bij de mensen en hebben we het beste zicht op de persoons- en gezinskenmerken van haar inwoners, de sociale netwerken in wijken en buurten, het onderwijsaanbod, de behoeften aan kinderopvang, de bereikbaarheid van bedrijven en kantoren,... Daarbij bundelen we de krachten door samen met scholen, werkgevers en verenigingen die actief zijn op het vlak van welzijn en gezondheid, VDAB en sociale partners (werkgevers en vakbonden) naar oplossingen te zoeken voor de uitdagingen op de lokale/regionale arbeidsmarkt.

Via de OCMW's zijn lokale besturen de eerste en vaak de enige schakel in het traject naar werk voor mensen die het moeilijk hebben op de arbeidsmarkt. Daarom helpen we onze inwoners die het wat moeilijker hebben in de juiste richting. We nemen onze rol op om te zorgen voor werk op maat van mensen i.p.v. mensen te veranderen op maat van werk. We werken actief samen met VDAB, versterken en sluiten akkoorden om de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de VDAB-dienstverlening te garanderen. Dit kan via werkwinkels, contactpunten of werken op afspraak in de sociale huizen.

- **Lokaal activeringsbeleid**

Een eigen inkomen voor zoveel mogelijk mensen is de basis van betaalbare welvaart en welzijn. Werk geeft mensen de kans om zich beter in een gemeenschap te integreren en zichzelf te ontplooiën. Werkloosheid terugdringen door kwaliteitsvolle en duurzame werkgelegenheid blijft voor sp.a dan ook een prioriteit.

Mogelijke initiatieven:

- We maken van de gemeente een partner van de VDAB in de zoektocht naar een job en begeleiden werkzoekenden en leefloongerechtigden.
- Het is onze taak om ons plaatselijk onderwijs, VDAB en vertegenwoordigers van de bedrijven uit onze stad/gemeente samen te brengen om te bekijken hoe we kunnen zorgen dat ook de plaatsen van morgen optimaal kunnen ingevuld worden.
- Indien nodig doen we dat samen met onze buurgemeenten. Als lokaal bestuur kennen we immer het best de lokale arbeidsmarkt en het onderwijsaanbod.
- We zijn aanwezig in de lokale werkwinkel en in het subregionale overleg. We gebruiken deze samenwerking om mensen een opleiding en training op de werkvloer te geven voor jobs die lokaal gemakkelijk te vinden zijn.
- We helpen langdurig werklozen en mensen met een leefloon op weg naar de arbeidsmarkt, op maat van hun mogelijkheden. De gemeente en het OCMW sluiten daarvoor samenwerkingsverbanden af met de VDAB en andere gespecialiseerde organisaties.
- We werken, samen met gespecialiseerde partners, de drempels weg die de stap naar een job in de weg staan: taalkennis, mobiliteit, kinderopvang, psychosociale of financiële problemen...
- We garanderen binnen onze eigen diensten een aantal werkervaringsplaatsen waar werkzoekenden die voldoen aan de criteria voor 'werkplekleren' onder begeleiding

een tijdelijke werkervaring kunnen opdoen om zo hun kansen op de 'reguliere' arbeidsmarkt te vergroten.

- Het aandeel van senioren in onze samenleving neemt gestaag toe. En we leven met zijn allen langer. Mensen willen ook zo lang mogelijk in hun eigen, vertrouwde omgeving en huis blijven wonen. Kleine, ondersteunende hulp, zoals poetshulp, hulp bij verplaatsingen, het doen van boodschappen, kleine klusjes om de woning aan te passen aan de behoeften van de wat minder mobiele bewoners, bediening van maaltijden in dagopvangcentra,...maken dat ook mogelijk. Tegelijk ontstaan zo mogelijkheden voor volwaardige jobs voor minder geschoolden en/of langdurig werkzoekenden. Als lokaal bestuur nemen we deze diensten op in onze eigen publieke dienstverlening. En we stimuleren de private dienstverleners in onze gemeente om hetzelfde te doen.

- **Sociale economie**

Via sociale economie bieden we kansen aan wie via de reguliere arbeidsmarkt niet aan de bak komt. Als lokaal bestuur zetten we hier sterk op in.

Mogelijke initiatieven:

- We werken aan een lokale regie van de sociale economie, met een meerjarenplanning en een duidelijke visie. We werken intensief samen met de sociale economie, binnen de eigen gemeente en met andere gemeenten.
- In de bestekken voor overheidsopdrachten- of aanbestedingen maken we maximaal gebruik van sociale en duurzaamheidsclausules. Op die manier werven we sociale dumping van onze openbare werven (zie voorbeeld Oostendse clausule). En via sociale clausules zorgen we er ook voor dat bepaalde opdrachten of delen ervan ('percelen') worden voorbehouden voor werkgevers/uitvoerders die mensen die het moeilijker hebben op de klassieke arbeidsmarkt (mensen met een arbeidshandicap) of die opleiding op de werkvloer voorzien voor laaggeschoolden en/of langdurig werkzoekenden.
- We maken dat mensen die daar klaar voor zijn, kunnen doorstromen van de sociale economie naar een reguliere job. Dat doen we door mee actief jobs te creëren op de reguliere arbeidsmarkt en bruggen te bouwen tussen de sociale en de reguliere economie.
- We concentreren de sociale economie op lokale maatschappelijke noden (dit heet een lokale diensteneconomie). Denk aan klusjesdiensten, aan het onderhoud van de publieke ruimte, aan sociale restaurants, of aan kleine ingrepen die de woningen van bejaarden veiliger, comfortabeler en energievriendelijker maken.
- We creëren meer kansen voor eenoudergezinnen, via aangepaste tewerkstellingsinitiatieven en sociale economieprojecten.
- De sociale economie - waarbij beschutte en sociale werkplaatsen horen - geeft ook werk aan personen met een handicap en aan mensen met een psychosociale problematiek. We steunen deze projecten en schakelen de werkplaatsen in bij lokale overheidsopdrachten. Denk aan het onderhoud van parken, van groen, van de

publieke ruimte en van sportinfrastructuur.

1.7. WE GAAN IN HET VERZET TEGEN EENZAAMHEID

In een steeds individueler wordende maatschappij met zeer diverse gezins- en samenlevingsvormen en een ouder wordende bevolking, neemt het risico op vereenzaming toe. Voor sp.a is de strijd tegen eenzaamheid een belangrijk speerpunt.

Net als bij armoede komt het erop aan om het probleem snel te detecteren en vervolgens activiteiten en structureel contact te organiseren.

Mogelijke initiatieven:

- We voeren een verhoogde waakzaamheid in bij het OCMW-personeel omtrent signalen van vereenzaming.
- We monitoren het uitblijven van bezoek aan senioren in de eigen woonzorgcentra.
- We stellen blokbuddy's aan in appartementsblokken met een hoog aantal alleenstaanden. Zij brengen regelmatig een bezoek aan de alleenstaanden.
- We zetten in op een laagdrempelig en leeftijdsoverschrijdend aanbod inzake sociale activiteiten.
- We organiseren specifieke activiteiten voor alleenstaanden.
- We gebruiken nieuwe woonvormen om eenzaamheid tegen te gaan.
- We brengen bij alle 60, 70 en 80-jarigen persoonlijk een cadeautje langs voor hun verjaardag. Zo kunnen we meteen dieper ingaan op eventuele eenzaamheid.
- We zetten een buddyproject op voor senioren. Senioren worden gematcht aan een jong gezin, zodat de senior wat kan helpen en ondertussen contact houdt met anderen.

1.8. WE ZORGEN VOOR ELKAAR

2 op 3 inwoners zijn begaan met zijn gezondheid. We werken daarom actief aan een gezonde gemeente. Twee zaken staan hier voorop. Enerzijds bouwen we mee aan een toegankelijk aanbod van zorgdiensten en anderzijds verankeren we preventie in het lokaal beleid. Zo helpen we onze burgers op weg naar een gezonder leven in 2025.

- **Een lokaal gezondheidsbeleid**

Mogelijke initiatieven:

- We maken een schepen bevoegd voor gezondheid
- We richten een lokale gezondheids- en welzijnsraad op met burgers en professionals.
- We zorgen voor een sterke gezondheids- en welzijnsdienst die instaat voor ziektepreventie en gezondheidsbevordering.
- We brengen binnen de gemeente alle betrokken zorgverstrekkers, ziekenfondsen,... etc. geregeld samen. Op die manier kunnen we snel inspelen op gezondheidsnoden.

- **Toegankelijke zorg**

Als gemeente bevorderen we de toegankelijkheid van de gezondheidszorg.

Mogelijke initiatieven:

- We stimuleren ziekenhuizen en zorgverstrekkers in onze gemeente om te zorgen voor een toegankelijk zorgaanbod.
- We besteden extra aandacht aan de eerste lijn en geestelijke gezondheidszorg.
- We streven naar een aanbod van kosteloze eerstelijnszorg, zodat ook de meest kwetsbare inwoners tijdig zorg zoeken. Dit in overleg met de zorgverstrekkers.
- We ondersteunen initiatieven die genomen worden inzake kosteloze eerstelijnszorg, bv. in de vorm van een wijkgezondheidscentrum.

- **Preventie**

Mogelijke initiatieven inzake preventie:

- Als gemeente werken we actief mee aan de Vlaamse bevolkingsonderzoeken naar kankers en we zetten zelf acties op.
- We werken mee aan campagnes zoals de Vaccinatieweek, de week van de Geestelijke Gezondheidszorg of Tournée Mineral. Dit in samenwerking met het Lokaal Gezondheidsoverleg (LOGO).
- We gebruiken de instrumenten van het LOGO om ons preventiebeleid te evalueren.
- We organiseren zelf bijkomende acties rond gezonde voeding en beweging in onze crèches, scholen en woonzorgcentra.
- We richten een laagdrempelig contactpunt in om burgers antwoorden te geven op vragen over gezond leven en gezondheidsproblemen. Zo zorgen we ook dat ze makkelijker kennis maken met het (boven)lokaal aanbod aan gezondheidsdiensten.
- Via het gemeentelijk informatieblad en de gemeentelijke website verstrekken we informatie over de bestaande hulplijnen zoals de Druglijn, Tele-Onthaal, etc.

1.9. DISCRIMINATIE EN RACISME

Mensen beoordelen op wie ze zijn, hun achtergrond, achternaam, huidskleur, geslacht of geaardheid is fundamenteel onrechtvaardig. Discriminatie en racisme ondergraven het solidair samenleven. Wanneer mensen geen faire kans krijgen of zich als gelijkwaardig gewaardeerd voelt, dreigen ze zich af te keren van de samenleving.

Als sp.a verzetten wij ons dan ook tegen elke vorm van discriminatie of racisme.

Mogelijke initiatieven:

- We voeren praktijktesten in op de lokale woningmarkt.
- We sluiten een non-discriminatiepact met verhuurders.
- Het ondertekenen van een non-discriminatiepact is een voorwaarde voor het ontvangen van gemeentelijke subsidies.
- We zorgen ervoor dat we ook in onze publicaties en campagnes aandacht besteden aan een diverse beeldvorming. Brochures over ouderschap bevatten ook foto's van allochtone koppels en van holebikoppels met kinderen. In folders van de jeugddienst zijn koppels van hetzelfde geslacht te zien, naast hetero-koppels.

- We hanteren in onze externe en interne communicatie een geslachtsneutrale taal over huwelijk en ouderschap.
- We hangen op IDAHOT, de internationale dag tegen homo- en transfobie de regenboogvlag uit in onze gemeente, als symbool.
- We stellen een lokaal actieplan op tegen gay- en transbashing.
- We sensibiliseren de gemeentediensten over gender en geaardheid.
- We voeren een genderneutraliteitstoets door voor onze gemeentelijke procedures.
- We ondersteunen de lokale holebi- en transverenigingen.
- We voorzien genderneutrale toiletten.
- We bieden aan alle scholen de educatieve box en boeken van LOU aan, een initiatief van o.a. de provincie Vlaams-Brabant en Çavaria dat op een speelse manier leert omgaan met diversiteit.
- We werken actief samen met de zelforganisaties.
- We creëren momenten waar verschillende groepen, bv. holebi's en mensen met een migratieachtergrond elkaar ontmoeten en ervaringen uitwisselen.
- We voeren een nultolerantiebeleid binnen de eigen diensten inzake discriminatie, racisme, pesten of seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- We werken met lokale rolmodellen voor een positieve beeldvorming.

2. Duurzaam

Zorg dragen voor elkaar en voor de toekomst begint lokaal. We bouwen een lokaal duurzaam beleid uit met oog voor onze omgeving. Duurzaamheid gaat niet alleen om meer groen. Het gaat om het maken van keuzes die de tand des tijds kunnen weerstaan en die de fundamenten leggen voor een betere wereld. Het is bouwen aan een solide lokale gemeenschap.

2.1. WE MAKEN ONZE GEMEENTE GROENER

Van de natuur kunnen genieten is een basisrecht. Daarom creëren we een groene buurt, waar het aangenaam is om te wonen en die een antwoord biedt op moderne uitdagingen zoals de klimaatverandering of de uitputting van grondstoffen.

- **Samen voor meer groen**

Om onze gemeente groener te maken moeten we allen samen aan de kar trekken. Het gemeentebestuur is de voorhoede en neemt iedereen mee op sleeptouw.

Mogelijke initiatieven:

- We werken nauw samen met de natuurverenigingen.
- We creëren een natuurraad met verenigingen en betrokken burgers.
- We stimuleren bedrijven om hun niet-bebouwde bedrijfsruimte maximaal te vergroenen.
- We stimuleren particulieren om voor biodiverse groenelementen te kiezen.

- **Landelijk groen**

In landelijke gemeenten wordt groen te vaak gezien als een evidentie. We schatten het groen naar waarde en streven naar een maximale waarde als publieke ruimte met meerdere functies.

Mogelijke initiatieven:

- We zetten in op het toegankelijk maken van alle openbare plekken.
- We richten een speelbos in.
- We brengen natuur en educatie dichterbij elkaar door educatieve elementen aan te brengen.
- We kopen kwetsbaar natuurgebied op.
- We ondersteunen initiatieven om de lokale biodiversiteit te versterken.
- We ontwikkelen een gemeentelijk actieplan ter bescherming van specifieke fauna en flora.

- **Stedelijk groen**

Ook in de stad zijn groen en ruimte om te ademen een basisrecht.

Mogelijke initiatieven:

- We ontwikkelen een groennorm voor onze stad: een minimum aantal vierkante meter per x aantal inwoners binnen een wandelafstand van 10 minuten.
  - We ontwikkelen rond de stad groenpolen.
  - We creëren 'stedelijk groenweefsel': we verbinden bestaande en nieuwe groene plekken met voetgangers- en fietspaden.
  - We onderhouden de openbare ruimte zonder gebruik te maken van chemische middelen.
  - We versterken de toenemende stedelijke biodiversiteit.
  - Inwoners kunnen een aanvraag indienen voor het creëren van een stukje gevelgroen. Medewerkers van de gemeente komen dan een kleine ruimte voorzien voor de gevel waarin de bewoners zelfgekozen planten kunnen aanbrengen.
- **Zonder water geen groen**

Een vaak over het hoofd gezien, maar wel cruciaal element van een duurzaam beleid, is een duurzaam waterbeleid.

Mogelijke initiatieven:

- Een waterplan bevat kleine, praktische maatregelen om in dichtbevolkt gebied rationeler om te springen met water.
- We bouwen een oud bedrijventerrein om tot een waterbuffer.
- We blijven investeren in waterzuivering. Vlaanderen haalt zijn doelstelling nog niet: een zuiveringsgraad van 80 procent halen. Zeker in landelijk gebied is het noodzakelijk elke inwoner aan te sluiten op het rioleringsstelsel, of op kleinschalige waterzuiveringsinstallaties.
- In dichtbebouwde gebieden doen we aan preventief waterbeheer. We doen dat door de weg die regenwater volgt in kaart te brengen en buffers in te bouwen. In ons gemeentelijk structuurplan schrappen we residentiële wijken in gevoelig overstromingsgebied.
- We passen ons stedelijke gebied aan aan de eventuele gevolgen van wateroverlast. Dat biedt ook kansen. Vergeten pleintjes, publieke ruimtes, postindustriële zones of informele parkeerplaatsen kunnen we ontharden en opwaarderen tot groene buffers, of tot recreatiegebied (zoals een speelplein of een park).
- We gebruiken het advies van de watertoets om geplande projecten om te bouwen. De watertoets is een studie die aangeeft waar we risico lopen op waterschade en hoe we die kunnen voorkomen.
- We verbouwen bestaande grachtenstelsels, zodat ze regenwater langer bijhouden. Zo ontlasten we de riolen.
- We maken een erosiebestrijdingsplan. Zo'n plan gaat het verlies van vruchtbare bodem tegen en ontlast riolen en grachten. Het Vlaams Gewest kent subsidies toe aan gemeenten voor de bestrijding van erosie op kleine schaal. Landbouwers stimuleren we om een beheersovereenkomst over erosiebestrijding af te sluiten met de Vlaamse Landmaatschappij.

- **Publieke netheid**

Een nette buurt is niet alleen een kwestie van duurzaamheid. Een nette, veilige, uitnodigende straat, wijk of buurt, maakt dat mensen ook - letterlijk - het huis uit willen komen, waardoor ze elkaar op een leuke manier kunnen ontmoeten. Daar ligt de sleutel voor een hechte en stimulerende gemeenschap, waarin we samen zorg dragen voor de publieke ruimte.

Mogelijke initiatieven:

- We pakken sluikestorten en vandalisme krachtdadig aan.
- Wie sluikestort of het leuk vindt om met vuilniszakken te voetballen, ruimt mee op. Bij kleine overtredingen laten we mensen voelen wat ze gedaan hebben, via gemeenschapsdienst.
- sp.a voert strijd tegen vandalisme, wildplassen en ander sociaal onaanvaardbaar gedrag. Dat doen we onder meer met gemeentelijke administratieve sancties. We verhogen de pakkans voor vervuilers.
- We bieden graffiti-artisten plekken aan waar ze op een legale manier aan de slag kunnen. Nog beter wordt het als ook de buurtbewoners betrokken worden.
- We bieden een muur aan als legale graffiti-zone. Als we de muur geregeld opnieuw wit verven is hij zelfs herbruikbaar. Tegelijk pakken we illegale graffiti en tagging - een lelijke handtekening of krabbel aanbrengen - harder aan, met administratieve sancties. En we doen bewoners die door illegale graffiti en tagging geplaagd worden, een aanbod om dit te laten verwijderen door de gemeentediensten, aan een zo laag mogelijke prijs of, indien mogelijk, gratis.
- We blijven een prioriteit maken van goed onderhouden voetpaden. We ontwikkelen een stoepplan. Zo werken we structureel aan de toegankelijkheid en netheid van de voetpaden.
- Om spoedherstellingen van voetpaden vlot te laten verlopen, vragen we inwoners om ons snel te verwittigen bij problemen en richten we binnen de technische dienst een snelle interventieploeg op, die kort op de bal kan spelen.
- We organiseren een 'Ik-doe-mijn-stoep'-dag. Voor elke straat waarvan de bewoners meedoen, voorzien we een kleine verrassing. De properste straat krijgt een prijs. We sporen lokale verenigingen aan om deel te nemen aan opruimacties.
- We maken mensen ervan bewust dat rolstoelgebruikers, mensen die blind zijn, senioren of ouders met een kinderwagen heel wat hinder ondervinden in hun bewegingsvrijheid door verkeerd geparkeerde fietsen, vuilniszakken of andere voorwerpen die niet thuishoren op een stoep. Dat doen we met een sensibiliserende actie.
- We roepen bewoners op te helpen de buurt netjes te houden en ons op de hoogte te brengen van onveilige of vuile situaties. We maken dat dit makkelijk kan, via de telefoon of via e-mail, of via het uploaden van foto's op een website. We doen zo snel mogelijk iets met elke melding.
- We onderhouden de bloembakken, parken, plantsoenen en speelpleinen.
- Waar mogelijk, organiseren we sociale-economieprojecten om buurten en straatmeubilair netjes te houden. Mensen die moeilijk werk vinden of niet terecht kunnen op de reguliere arbeidsmarkt, kunnen zo toch hun eigenwaarde behouden - want ze zijn aan het werk - en iets nuttigs doen voor de hele gemeenschap.

- We verbeteren structureel stukjes publieke ruimte die er lelijk, vuil of onaf bijliggen, of waar het gewoon nog niet gezellig genoeg is. We gaan daarvoor op zoek naar innovatieve ideeën en doen daarbij zo vaak mogelijk een beroep op ontwerpers en studenten uit diverse disciplines.
- We beperken de afvalhinder voor de buurt door te investeren in voldoende vuilnisbakken en afvalcontainers. We beperken het risico op sluikstorten door zoveel mogelijk te kiezen voor ondergrondse afvalcontainers.
- We voorkomen afvalhinder bij evenementen.
- Bij evenementen stellen we samen met de organisatoren een afvalplan op, met de nodige aandacht voor preventie.
- Bij evenementen zetten we extra verplaatsbare vuilnisbakken in, om afvalhinder te voorkomen.
- We bestrijden leegstand en verkrotting (zie “betaalbaar wonen”).

2.2. WE VOEREN EEN TOEKOMSTGERICHT ENERGIEBELEID

De toekomst is hernieuwbaar en betaalbaar. We halen de kracht van de natuur in huis. We produceren zo veel mogelijk lokaal uit hernieuwbare bronnen zoals zon en wind. Hierdoor winnen we aan autonomie. Daarnaast gaan we op zoek naar slimme maatregelen, zodat iedereen kan investeren in duurzame energiebronnen en we de toekomst van onze planeet niet in gevaar brengen. Veel mensen vinden een nuttige baan in de sector van de hernieuwbare energie: een transitie naar 100% hernieuwbare energie in België tegen 2050 levert al in 2030 20.000 tot 60.000 nieuwe jobs op. Voor sp.a is de woning een spil in het energienet van de toekomst.

- **Betaalbaar en energiezuinig wonen**

Voor sp.a is energiezuinig wonen een basisrecht. sp.a wil de energiefactuur voor iedereen verlagen met energiebesparingen. Meer en meer mensen worden ‘prosumert’ en produceren zelf energie met zonnepanelen, een zonneboiler of een warmtepomp die slim inspeelt op het net. Ze slaan hun energie tijdelijk op en stemmen hun gebruik af op de energieproductie. Coöperatieven produceren samen energie met een windmolen in de buurt of zonnepanelen op het dak van de school. Warmtenetten zorgen voor groene warmte voor de hele wijk. Zo bouwen we de energie van de toekomst uit: hernieuwbaar, schoon en dicht bij huis.

Door grondig te renoveren, kunnen de inwoners van onze gemeente genieten van meer comfort en tot 75% besparen op hun energiefactuur.

Mogelijke initiatieven:

- We zetten in op renovatie-advies, begeleiding en informatieverstrekking.
- We werven een energiecoach (in de woonwinkel).
- We ondersteunen/organiseren wijkrenovaties om de renovatiegolf te versnellen.
- We richten ons op specifieke doelgroepen (zie betaalbaar wonen).

- We zetten in op energieverdieping: diepgaande renovaties maximaal combineren met hernieuwbare energie-opwekking.
- Sensibiliserende acties blijven belangrijk, zowel voor eigenaars als voor huurders. In de eerste plaats richten we ons hierbij op rationeel energiegebruik. Als het budget het toelaat, ondersteunen we deze acties met concrete hulpinitiatieven, zoals gratis bedeelde spaarlampen of spaardouchekoppen.
- De distributienetbeheerders voor elektriciteit zijn verplicht een bepaald aantal energiescans uit te voeren. Ze doen hierbij een beroep op de energiesnoeiers. Voor de bewoner is deze scan helemaal gratis. De gemeente, meestal in samenwerking met het OCMW, bepaalt mee de adressen waar de energiesnoeiers hun scans uitvoeren.

We voorzien deze mogelijkheden in de eerste plaats voor doelgroepen met speciale noden, zoals bewoners met een sociaal tarief of een budgetmeter, of voor huurders. De OCMW's spelen een belangrijke rol bij het vinden van de juiste mensen.

- Via het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost maken al heel wat gemeenten goedkope leningen voor energie-investeringen mogelijk. We maken deze mogelijkheden beter bekend bij onze bevolking, met een sterke informatiecampagne. We onderzoeken of we, bijvoorbeeld voor bepaalde groepen, de overblijvende rente kunnen bijpassen, zodat mensen een gratis lening kunnen krijgen om energie-investeringen te doen.
- We verzamelen alle relevante informatie op één plaats verzamelen bv. binnen een energieloket.
- We maken een prioriteit van de garantie op een minimumlevering van aardgas via het OCMW.

- **Naar een nuluitstoot in 2050**

Mogelijke initiatieven:

- In samenspraak met de netbeheerder werken we aan een strategie voor de uitfasering van het fossiel aardgasnet in de gemeente.
- We maken een warmtezoneringsplan op dat aangeeft in welke gebieden welke hernieuwbare warmte-oplossingen de voorkeur genieten en waar er best individuele dan wel collectieve warmteoplossingen worden uitgewerkt.
- We spelen als gemeente een faciliterende rol bij de ontwikkeling van warmtenetten door af te stemmen op openbare werken die zich aandienen, zoals een vernieuwing van het gasnet, de heraanleg van straten of het vernieuwen van de waterleiding.
- Bij nieuwbouwprojecten het gebruik van fossiele brandstoffen vermijden.
- We voeren bij nieuwbouwprojecten een warmtetoets uit om te kijken welke vormen van hernieuwbare warmte mogelijk zijn. Zo kun je bijvoorbeeld aan de hand van de LATENT-scan snel nagaan wat de meest kansrijke vormen van hernieuwbare energie zijn voor je bouwproject.
- We installeren een biomassa-installatie in ons containerpark. Daarbij kiezen we voor duurzame brandstof. En niet voor ingevoerde pallets.
- De samenaankopen voor energie (elektriciteit, gas en stookolie) die we in elke provincie organiseren, doet de energiefactuur van duizenden gezinnen dalen. Het schaalvoordeel maakt dat mogelijk: doordat veel mensen tegelijk een contract afsluiten, zijn de energieleveranciers bereid hun prijzen te verlagen. Hetzelfde principe doet de prijs van isolatie dalen.

- We zetten in op aanbestedingen voor zon op grote daken (zoals van scholen en andere gemeentelijke gebouwen) organiseren, met extra stimulansen voor burgercoöperaties en kwetsbare doelgroepen.

- **Een zuinige gemeente**

Als gemeente geven we het goede voorbeeld. We investeren in energiezuinige gebouwen en zetten projecten op om de energieverstopping binnen de gemeentevoorzieningen terug te dringen.

Mogelijke initiatieven:

- We zetten duidelijke targets voor het aandeel hernieuwbare energie die door de gemeente wordt opgewekt.
- We verhogen de energie-efficiëntie van overheidsgebouwen en streven naar passieve nieuwbouw.
- We kiezen voor groene led-lantaarns. De groene kleur respecteert de biodiversiteit in de buurt. Dat betekent zo min mogelijk lichtvervuiling, maar wel veiligheid, comfort en een aangename sfeer voor de gebruikers van de weg.
- We pakken lichtvervuiling aan door in te zetten op led-verlichting, specifieke armaturen en aangepaste verlichtingsregimes. Rationeel omgaan met verlichting spaart ook energie.

- **Geen geld aan fossiele brandstoffen**

Om de klimaatopwarming te stoppen moeten we het gebruik van fossiele brandstoffen uitfasen en overstappen op hernieuwbare energie.

Mogelijke initiatieven:

- Via de gemeentemiddelen benutten we onze invloed op dit vlak. We sluiten ons net als Berlijn, Kopenhagen, Oslo en Stockholm aan bij de wereldwijde *divestmentbeweging*. We vragen de bank of vermogensbeheerder om de financiële reserves of pensioenfondsen van onze gemeente en organisaties waarin de gemeente participeert niet langer te investeren in fossiele brandstofbedrijven binnen een termijn van vijf jaar. De bank of vermogensbeheerder kan hiertoe een fossielvrij fonds creëren.

- **Groene jobs van morgen**

We dragen als lokaal bestuur bij aan de groene jobs van de toekomst.

Mogelijke initiatieven:

- We werven **energiesnoeiërs** aan. Dit zijn kortgeschoolden en langdurig werkzoekenden die via de sociale economie worden opgeleid om energiebesparende maatregelen uit te voeren. Deze mensen, die vroeger weinig kansen op de

arbeidsmarkt kregen, vinden zo een nieuwe zinvolle job én besparen energie, vooral bij maatschappelijk en financieel kwetsbare doelgroepen.

2.3. WE WORDEN EEN KLIMAATNEUTRALE GEMEENTE

De mondiale klimaatcrisis drukt ons met de neus op de feiten: als we niet duurzaam omgaan met onze energiebronnen en water- en luchtvervuiling niet bestrijden, wordt de schade enorm. Ook economisch. Bovendien betekent zorg dragen voor het leefmilieu in de buurt ook een aangename omgeving om te wonen. Door vandaag aandacht te hebben voor groen, door geluids- of lichthinder te beperken en beter om te gaan met afval, kunnen we ook morgen nog van onze buurt genieten.

Vooruitgang in economie en in ecologie kunnen niet zonder elkaar. Leefmilieu en natuur hoeven niet ondergeschikt te zijn aan economische activiteit. Een eenzijdige focus op economische ontwikkeling legt een hypotheek op onze toekomst. Tegelijk hoeft zorgen voor het milieu niet te betekenen dat we aan comfort moeten inboeten. Onze welvaart gaat er niet op vooruit als we de draagkracht van onze aarde systematisch overschrijden, ook al groeit ons BBP. Ooit betalen we de prijs. Economische vooruitgang zal daarom duurzaam zijn, of niet zijn.

Mogelijke initiatieven:

- We starten een breed participatietraject om onze gemeente klimaatneutraal te maken.
- We introduceren een vegetarische dag in gemeentelijke scholen en overheidsinstellingen, om jongeren te doen nadenken over de herkomst van vlees. Want (vaker) vegetarisch eten levert heel wat voordelen op: het is klimaatvriendelijker, gezonder en goedkoper.
- We nemen milieucriteria mee bij openbare aanbestedingen.
- We bouwen het containerpark om tot een recyclagepark. Zo brengen we kostbare grondstoffen op een zinvolle manier opnieuw in omloop.
- We streven een duurzaam evenementenbeleid na door organisatoren te sensibiliseren en door hen normen op te leggen voor afval of watergebruik.
- We informeren en sensibiliseren over de gevolgen van sluikstorten of het weggooien van sigarettenpeuken, maar ook om mensen goede ideeën te geven over bijvoorbeeld duurzaam bouwen en verbouwen.
- We maken van het beboeten van sluikstorten een prioriteit.

2.5. WE ONTWIKKELEN EEN DUURZAAM MOBILITEITSBELEID

- **Groene mobiliteit**

Als sp.a ijveren we voor een ambitieuze en duurzame mobiliteit, op maat van onze inwoners. We volgen het STOP-principe: eerst stappen, dan trappen (de fiets), dan openbaar vervoer en dan pas de personenwagen. Vooral stappen biedt kansen tot sociale interactie. Met nieuwe, aangename, voetgangersvriendelijke omgevingen creëren we ontmoetingsplaatsen voor mensen. Voor korte verplaatsingen blijft de fiets het duurzaamste vervoermiddel. We bouwen dan ook een beleid uit dat de rol van de fiets herwaardeert.

De omslag naar groene mobiliteit gaat niet van vandaag op morgen. Het vraagt een actieve ondersteuning en langetermijnvisie vanuit het lokale bestuur. Als we de mobiliteit niet sturen en geen komaf maken met 'koning auto', dan geldt in het verkeer, meer dan waar ook, de wet van de sterkste en van de stilstand. Als socialisten en progressieven aanvaardden we dat niet. Iedereen is ooit een zwakke weggebruiker. Iedereen is er dan ook bij gebaat dat zwakke weggebruikers de openbare ruimte terug krijgen. Iedereen wil snel en veilig geraken waar zij of hij wil zijn. Daarom geven we voorrang aan vervoer dat dat mogelijk maakt.

Mogelijke initiatieven:

- We brengen de kwaliteit van de bestaande voetgangersvoorzieningen nauwgezet in kaart (voetpad, voetgangerszones, woonerven en speelstraten) en verbeteren ze. We maken het woonwerkverkeer duurzamer. Daarbij beginnen we bij de mensen die voor de stad of gemeente zelf werken, door hen een fietsvergoeding toe te kennen en/of elektrische fietsen ter beschikking te stellen.
- We bouwen een heus voetgangersnetwerk uit, met als uitgangspunten: objectieve verkeersveiligheid, bereikbaarheid, toegankelijkheid, multifunctionaliteit van de ruimte.
- In samenspraak met de inwoners krijgen alle verblijfsgebieden waarin 'leven' belangrijker is dan 'verplaatsen' het statuut van zone 30, woonerf, leefstraat of voetgangerszone. Het stadscentrum maken we autoluw en de winkelstraten autovrij.
- We breiden de bestaande fietsvoorzieningen uit en investeren verder in het ontplooiën van een fietsnetwerk dat samenhangend, direct, aantrekkelijk, veilig en comfortabel is.
- Waar de ruimte voor fietspaden ontbreekt, richten we 'fietsstraten' in. In een fietsstraat heeft elke fietser voorrang en is het autoverkeer ondergeschikt aan het fietsverkeer. Auto's zijn er 'te gast'. Zo moeten ze achter de fietsers blijven rijden. Dergelijke fietsstraten worden belangrijke verbindingen in het fietsnetwerk.
- We plaatsen fietskluizen en minstens één fietstrommel per woonwijk. Een fietskluis is een afgesloten ruimte of hok waarin je een fiets veilig kunt opbergen. In een fietstrommel passen tot vijf fietsen.
- We stellen een fietsambtenaar aan. Die verzorgt de communicatie met onze inwoners over het fietsbeleid, maakt een prioriteit van het (ver)bouwen van fietsstallingen en waakt erover dat fietsers zich ook tijdens de winter comfortabel en veilig kunnen verplaatsen.
- We ontwikkelen een fietsplan met daarin niet alleen aandacht voor harde fietsinfrastructuur maar ook voor zachtere elementen die het comfort vergroten zoals elektronische pompen op verschillende plaatsen, rust-elementen aan verkeerslichten etc.
- We voorzien voldoende elektrische laadpalen en groene parkeerplaatsen.
- We duiden een parkeermakelaar aan die vraag en aanbod van (privé-)parkeerplaatsen op elkaar afstemt.
- Naar analogie met steden als Kortrijk voeren we een modern parkeerbeleid met o.a. elektronisch gemeten kortparkeren,
- We creëren een stadsdistributiecentrum, van waaruit leveringen worden gebundeld en georganiseerd.
- We faciliteren het opstellen van bedrijfsvervoerplannen en schoolvervoerplannen. Wanneer mogelijk, maken we gebruik van de diensten van fietskoeriers voor

leveringen in opdracht van gemeente, politie en OCMW. We stimuleren autonome gemeentebedrijven en andere organisaties om hetzelfde te doen.

- We dringen aan op een vergroening van het openbaar vervoer op ons grondgebied
- We zetten in op auto- en fietsdelen.

- **Sociale mobiliteit**

We zetten specifiek in om het verhogen van de mobiliteit van minder mobiele en kansarme inwoners.

Mogelijke initiatieven:

- We richten een sociaal huis op, dat fietsen uitleent aan wie er zelf geen kan kopen. Deze nieuwe eerstelijnsdienstverlening laat de cliënten van het sociaal huis bijvoorbeeld toe om te gaan solliciteren, of om de kinderen van en naar school te brengen.
- We organiseren een fiets-o-theek waar men een fiets voor een langere periode kan lenen.
- We voorzien een vervoerdienst voor minder mobiele mensen, zoals personen met een handicap, ouderen en zieken. We houden de tarieven betaalbaar. Daarvoor zetten we vrijwilligers en vervoercheques in.
- We voorzien genoeg en voldoende brede parkeerplaatsen voor personen met een handicap en laten de politie streng toezien op de naleving van de regels met betrekking tot deze parkeerplaatsen.

- **Veilige mobiliteit**

Nog steeds verliezen te veel mensen het leven in het verkeer of raken er ernstig gewond. Verkeersveiligheid is voor sp.a dan ook een grote prioriteit. We streven ernaar om binnen de gemeente het aantal slachtoffers tot nul te herleiden.

Mogelijke initiatieven:

- We voeren een ongevallenscan uit op ons gemeentelijk wegennet en pakken punt per punt aan om de verkeersveiligheid te verhogen.
- We gaan maximaal voor zone 30 in dorpskernen.
- We zien strikt toe op de naleving van zone 30.
- Flitscampagnes gaan steeds gepaard met sensibiliseringsacties.
- We zetten acties rond verkeersveiligheid op in de scholen.
- We organiseren vormingen rond veilig fietsen voor kinderen zoals een cursus kleuterfietsen.
- We voeren samen met de bouwsector een veiligheidscharter in dat zwaar goederentransport in de buurt van scholen verbiedt.
- We zorgen voor een tijdelijke omleiding van het verkeer aan schoolpoorten bij de start en het einde van elke schooldag.
- We creëren voldoende ruimte voor fietsers en voetgangers.
- We geven als gemeentebestuur het goede voorbeeld en tekenen een charter waarin we ons verbinden tot nul promille wanneer we de wagen nemen.
- Bij de heraanleg van wegen voorzien we standaard snelheidsremmende elementen.

- We stimuleren scholen om een 'voetgangersexamen' in te richten. Met zo'n examen hebben scholen een middel in handen om te testen of leerlingen uit het vierde jaar erin slagen zonder kleerscheuren de straat over te steken.
- We vullen mobiliteit ook speels in. Voor jongeren is zich verplaatsen meer dan van punt A naar punt B gaan. Die verplaatsing mag ook leuk zijn en gebeurt het liefst samen met vrienden.
- We besteden extra aandacht aan veilige voetgangers- en fietsroutes naar school.
- We organiseren het fietspoolen in onze gemeente. Fietspoolen is met een groepje, onder begeleiding, naar school fietsen.
- We herwaarderen trage wegen en bouwen netwerken uit van wegen waarop een lagere maximumsnelheid geldt.

- **Stille mobiliteit**

Meer dan een kwart van de Vlaamse inwoners zegt dat lawaai hen hindert. Gemotoriseerd transport is de belangrijkste oorzaak, maar ook lawaai door recreatie of burengeluid. Lawaaihinder kan leiden tot slaapverstoring, stress en zelfs hart- en vaatziekten. Bovendien daalt vastgoed in gebied met lawaaihinder in waarde.

Mogelijke initiatieven:

- We plaatsen geluidswerende schermen, indien nodig in overleg met andere gemeenten en het Vlaamse Gewest. Groenschermen koppelen het nuttige aan het aangename.
- Bij de aanleg van nieuwe mobiliteitsprojecten nemen we geluidswerende maatregelen. Dat doen we met een ondertunneling bij woonwijken, of met fluisterasfalt.

2.7. DIERENWELZIJN

We zetten ook lokaal in op het bevorderen van dierenwelzijn. Een samenleving die geen respect toont voor dieren, is een koude samenleving. Door sensibiliseren, informeren en waar nodig sanctioneren zorgen we ervoor dat het dierenwelzijn binnen onze gemeente een belangrijk aandachtspunt is.

Mogelijke initiatieven:

- We voeren een gemeentelijke sensibiliseringscampagne rond dierenwelzijn.
- We overleggen regelmatig met de landbouwactoren in onze gemeente.
- We stimuleren diervriendelijke landbouw in onze gemeente.
- We stellen een schepen van dierenwelzijn aan.
- We geven een dierenvriend-label aan lokale handelaars en horecazaken die diervriendelijke initiatieven nemen zoals bv. het plaatsen van waterbakjes buiten.
- We zien af van het gebruik van vuurwerk aangezien dit veel stress veroorzaakt bij huisdieren.

2.6. LOKAAL ONDERNEMERSCHAP

Een bloeiende en gezellige gemeenschap heeft een ruim aanbod aan plaatselijke winkels, cafeetjes en eet- of slaapgelegenheden. Daarom stimuleren we een diverse lokale handel en horeca.

We geven ondernemers de kansen om hun werk rendabel te maken. In lokale winkels kan iedereen snel terecht, ook mensen die minder goed te been zijn. Bovendien creëert een levendige lokale economie ontmoetingsplaatsen en -momenten. Als alleen de vrije markt speelt, verdwijnen kleinere handelaars of krijgen ze het heel moeilijk. Diversiteit stimuleren is de enige manier waarop ze het hoofd kunnen bieden aan megaketens.

Een gemeente met een duurzaam economisch weefsel is een gemeente die inzet op lokaal ondernemerschap.

- **Onbekend is onbemind**

We geven lokale ondernemers de kansen om hun markt en bekendheid te vergroten.

Mogelijke initiatieven:

- We promoten en geven ruimte aan lokale markten. We werken aan een breed en gevarieerd aanbod op deze markten, door een diverse keuze van standhouders.
- Een boerenmarkt promoot gezonde, milieuvriendelijke en lokale producten.
- We geven onze bewoners bij bepaalde gelegenheden, zoals huwelijken, gouden bruiloften of 100-jarigenvieringen, geschenkbonnen die ze kunnen gebruiken bij lokale winkeliers.
- Voor handelszaken voeren we kortparkeren in. Zo kunnen meer klanten even hun wagen kwijt.
- Uithangborden die louter de naam van de handelszaak aankondigen, stellen we vrij van een gemeentelijke belasting.
- Een betere bewegwijzering naar en in de winkelzone helpt klanten (en leveranciers) snel te vinden wat ze zoeken.
- We organiseren regelmatig ontmoetingsdagen, waarop geïnteresseerde starters in contact komen met ervaren ondernemers, waarop de schepen van economie nieuwe initiatieven komt toelichten, waarop eventuele problemen op tafel komen. Dergelijke ontmoetingen scheppen een sfeer van vertrouwen tussen ondernemers en ons gemeentebestuur. Dat komt de lokale verankering van bedrijven ten goede.

- **Een aangename winkelomgeving**

Lokaal ondernemen kan rendabel én aangenaam zijn. Bereikbaarheid en een aangename winkelomgeving zijn van levensbelang.

Mogelijke initiatieven:

- We verfraaien winkel- en wandelstraten als het nodig is.
- We voorzien gevelrenovatiepremies voor handelspanden

- Een goede bereikbaarheid is van vitaal belang voor lokale ondernemers en horeca. We houden daarmee rekening bij het uittekenen van ons parkeerbeleid.
- Wanneer een handelszaak gelegen is in een gebied waar openbare werken aan de gang zijn, doen we extra inspanningen om de hinder tot een minimum te beperken.
- We investeren extra om van de kleine verbindingsstraatjes in de stadskern aangename winkelsteegjes te maken.
- We zorgen voor voldoende groen in de winkelstraten.
- Een taks op het schenken van alcoholische dranken legt een last op ondernemers. We heffen die belasting dus op.

- **Een duwtje in de rug**

Lokaal ondernemerschap stimuleren is niet alleen een kwestie van talent benutten, het vraagt een actieve politiek. Als sp.a geven we ondernemers een duwtje in de rug, zeker bij de opstart.

Mogelijke initiatieven:

- We ontwikkelen een lokaal ondernemersplan met de nodige hefboomen om lokaal ondernemerschap te stimuleren.
- We richten een ondernemingsloket in dat ondernemers adviseert over een brede waaier van vragen.
- We werven een ondernemingscoach aan die ondernemers begeleidt bij opstart of een optimalisatie van hun zaak.
- We richten een ondernemingsincubator op. Binnen deze incubator krijgen jonge ondernemers de kans om met de nodige begeleiding hun businessplan te verfijnen en hun onderneming op te starten.
- We voorzien panden die tijdelijk als pop-up winkel kunnen gebruikt worden om zo ondernemers de kans te geven de slaagkansen van hun zaak te testen.
- We ondersteunen de lokale middenstandsorganisatie.
- We organiseren een campagne om lokaal winkelen te promoten.
- We voorzien een financiële impuls voor startende ondernemingen.
- We richten een ondernemingsraad in die het gemeentebestuur adviseert.
- We stellen co-working places ter beschikking zodat onze inwoners met de meest geavanceerde voorzieningen bij de hand in een aantrekkelijke en aangename omgeving kunnen werken zonder verplaatsingen te moeten maken naar hun kantoor. Aan die co-working places koppelen we kinderopvangplaatsen maar ook conferentie- en vergaderruimtes, horeca, ...

2.4. GEDRAGEN BELEID IS DUURZAAM BELEID

Duurzaamheid is niet alleen een kwestie van milieu. Duurzaam beleid vraagt een breed draagvlak zodat het legislaturen kan overstijgen of niet voortdurend het onderwerp van rechtszaken is. Participatie is dan ook een essentieel onderdeel van duurzaam beleid. sp.a zoekt actief naar manieren om de burger te betrekken bij besluitvorming en evaluatie.

Mogelijke initiatieven:

- We zetten maximaal in op informeren en bevragen.

- We investeren in brede burgerbevragingen van bij de start van gemeentelijke projecten.
- We zoeken naar diverse manieren van inspraak op maat van specifieke doelgroepen (jongeren, senioren...).
- We investeren in wijkcomités en buurtoverleg.
- Als gemeentebestuur bezoeken we elke maand een wijk/buurt/dorp om met de inwoners in gesprek te gaan.
- We voorzien een deel van het gemeentebudget voor burgerinitiatieven.
- We laten inwoners zelf bepalen wat er met een deel van het gemeentebudget gebeurt.
- We geven inwoners inspraak in de prioriteitsbepaling voor hun buurt/wijk/dorp
- We ontwikkelen een participatietraject voor, tijdens en na elke project van openbare werken.
- We starten een burgerkabinet en laten dit professioneel begeleiden.
- We investeren representatieve en dynamische adviesraden.
- We combineren online en fysieke bevragingen onder inwoners.
- We ondersteunen creatieve inspraakprojecten.

2.8. WE ZORG ZORGEN VOOR GEZONDE GEMEENTEFINANCIËN

Een duurzaam gemeentebeleid heeft ook nood aan gezonde gemeentefinanciering. Als sp.a waken we over de centen en combineren we goed huisvaderschap met ruimte voor investeringen.

3. Nabij

3.1. WE VOEREN EEN PROGRESSIEF VEILIGHEIDSBELEID

Als je als samenleving de veiligheid niet garandeert, dan heerst het recht van de sterkste. Dat zullen we nooit aanvaarden. Het recht van de sterkste is nefast voor de solidariteit tussen mensen en voor het gemeenschapsgevoel. Daarom is het belangrijk om niet alleen de harde criminaliteit aan te pakken, maar ook de zogenaamde 'kleine' criminaliteit, overlast en andere toestanden die mensen bang maken. Wij willen een samenleving bouwen op vertrouwen, niet op angst. Wie en wat angst zaait, pakken we zonder pardon aan.

- **Een breed veiligheidsbeleid**

Als sp.a staan wij voor een breed veiligheidsbeleid dat steeds op drie sporen werkt: voorkomen, herstellen en sanctioneren. Een progressief veiligheidsbeleid gaat verder dan enkel het beschermen tegen geweld of inbraak, maar kies resoluut voor een integrale aanpak waarbij alle elementen van onveiligheid worden aangepakt.

Mogelijke initiatieven:

- We sensibiliseren en informeren de inwoners over veiligheid in al zijn facetten, gaande van valpreventie, diefstal, CO-vergiftiging, brand- en inbraakveiligheid tot verkeersveiligheid. We slaan de handen in elkaar met lokale partners om kleine en grote maatregelen uit te werken die de bevolking sensibiliseren en effectief ondersteunen.
- Heel wat plaatsen waarop mensen zich 's nachts onveilig voelen, zijn niet goed verlicht. Daarom maken we er een prioriteit van om goede verlichting te voorzien, zeker op plaatsen die mensen als onveilig ervaren.
- Knelpuntwandelingen zijn groepswandelingen in een buurt of wijk, waarbij de deelnemers nagaan wat de omgeving onveilig maakt of wat hen een onveilig gevoel geeft. Na de wandeling maken de wandelaars een inventaris op van de knelpunten. Ze denken samen na hoe ze deze knelpunten concreet kunnen verhelpen en hoe ze daar zelf hun steentje toe kunnen bijdragen.
- Met fuifbegeleidingsteams houden we uitgaan veilig. sp.a gelooft in de kracht van jongeren om hun steentje bij te dragen, zodat uitgaan leuk blijft. Een fuifbegeleidingsteam is een groep jonge vrijwilligers die de organisatie van fuiven mee voorbereiden. Ze geven de organisatoren concrete tips, zoals hoe de entree en de vestiaire het best te organiseren, hoe met bonnetjes te werken, enzovoort. Op de avond zelf houden ze mee een oogje in het zeil. Het is belangrijk dat deze jonge vrijwilligers opleidingen krijgen en kunnen rekenen op professionele ondersteuning vanuit een jeugdcentrum.
- We gaan geweld, pesterijen en overlast aan de schoolpoort tegen. Bij de start en het einde van de schooldag houdt de politie of de stadswacht een oogje in het zeil. Een veilige gemeenschap maak je samen. Iedereen kan een steentje bijdragen aan de veiligheid in de gemeente en in de buurt.
- Bewakingscamera's zetten we doordacht in, op plaatsen met een reëel veiligheidsrisico. We willen niet evolueren naar een samenleving met een camera op

elke hoek van de straat, maar bewakingscamera's zijn wel een belangrijk middel in de strijd tegen criminaliteit, zoals fysiek of seksueel geweld, ramkraken of andere inbraken. En in de strijd tegen overlast. Het plaatsen van bewakingscamera's op openbare plaatsen is een verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur, dat goed de voor- en nadelen dient af te wegen. Het kan niet dat buurten die zich een camera kunnen permitteren er een krijgen, terwijl buurten die er een nodig hebben er geen krijgen.

- Intrafamiliaal geweld is ook voor lokale besturen een belangrijk veiligheidsprobleem. Daarom sensibiliseren we over deze problematiek, onder meer via algemene acties en schoolvoorstellingen.
- Als lokaal bestuur verlenen we onze medewerking aan studiedagen, ontmoetingen en professionele vorming over intrafamiliaal geweld. We nemen intrafamiliaal geweld op als thema in het overleg over opvoedingsondersteuning. Als lokaal bestuur werken we intensief samen met de politie(-zone) en de hulpverlening om de problematiek van intrafamiliaal geweld in onze gemeente aan te pakken.
- We sluiten daarover een samenwerkingsprotocol af met alle betrokkenen.
- De strijd tegen vandalisme, wildplassen en ander sociaal onaanvaardbaar gedrag blijft prioritair voor sp.a, meer met gemeentelijke administratieve sancties.
- We werken preventief tegen vandalisme. Veel jonge daders hebben de neiging hun misdrijven te minimaliseren als die gericht zijn tegen bijvoorbeeld scholen, supermarkten of het openbaar vervoer. In hun ogen zijn er geen 'echte' slachtoffers. Ze schatten de concrete gevolgen van hun daden dan ook verkeerd in. In samenspraak met preventiediensten, scholen en jeugdverenigingen wil sp.a vandalisme voorkomen
- We geven de gevolgen van vandalisme een gezicht, bijvoorbeeld een film die de aangerichte ravage en de reactie van de buurtbewoners toont
- Wanneer we een grootschalige activiteit met een veiligheidsrisico organiseren, stellen we bijzondere nood- en interventieplannen op. De ervaring die we hierbij opbouwen, kunnen we doorgeven aan onze diverse verenigingen.
- We organiseren buurtbemiddeling. Buurtconflicten hebben een negatieve impact op het veiligheidsgevoel en de levenskwaliteit in een buurt. De meerderheid van deze conflicten zijn te wijten aan gebrekkige communicatie tussen buurtbewoners. Bij buurtbemiddeling leren conflicterende partijen met elkaar communiceren en samen op zoek gaan naar een duurzame oplossing voor hun problemen
- sp.a wil, in buurten met een specifiek veiligheidsprobleem, een integrale aanpak. Dat is een veiligheidsaanpak die de juiste mensen, en dus zeker ook de buurt zelf, betreft en de juiste middelen combineert. Dat kan onder meer gaan om meer zichtbare aanwezigheid van de politie, bewakingscamera's, of structurele ingrepen in de publieke ruimte.

- **Nabijheidspolitie**

De politie heeft nog vijf andere taken dan ordehandhaving en misdaadbestrijding: onthaal van mensen, wijkwerking, slachtofferhulp, recherche en verkeer. Door alle aandacht toe te spitsen op ordehandhaving en misdaadbestrijding wordt de politie als een atleet die alleen een enorm gespierde rechterarm heeft en voor de rest een mager en ongetraind lichaam achter zich aan sleept. De politie moet beter uitgebalanceerd zijn.

Ongeruste mensen of mensen die iets willen aangeven, moeten door de politie goed onthaald worden. Zodat die mensen ook geneigd zijn om informatie te delen of aangifte te doen. Als zij slachtoffer waren van een misdrijf, moeten zij goed bijgestaan worden. Deze essentiële politiefuncties lijden onder het huidige beleid.

De politiemannen en -vrouwen moet bovendien aanwezig zijn in de wijken en zij moeten de mensen die daar wonen kennen. En omgekeerd. Wijkagenten moeten weten wat er in hun buurt aan de hand is. Als er iemand radicaliseert, als er vreemde activiteiten plaatsvinden in een huis, als er problemen zijn rond huiselijk geweld dan moet de wijkagent daar als eerste van op de hoogte zijn. Buurtgerichte politie verbindt de mensen in een wijk en verhoogt de veiligheid en het veiligheidsgevoel.

Mogelijke initiatieven:

- We zorgen voor een verhoogde zichtbaarheid van politie in de wijken en buurten.
  - We streven naar een lokaal politiekorps die de diversiteit van onze gemeente weerspiegelt.
  - Politiemensen moeten makkelijk aanspreekbaar zijn, ook in minder acute situaties. Dat kan door zitdagen, buurtgesprekken of individuele contacten met de wijkagent, of met een duidelijke contactlijn per telefoon of internet.
  - We brengen burgers en politie samen, bijvoorbeeld tijdens politiecafés. Mensen komen in een informele sfeer samen, om in kleine groepjes van gedachten te wisselen met de politie. Ze schrijven de resultaten van hun gesprek op, structureren hun ideeën en maken duidelijke afspraken.
  - We vergemakkelijken het contact tussen burger en politie via de moderne communicatiemogelijkheden. We zorgen ervoor dat onveilige of verdachte situaties - zoals verkeerslichten die niet werken, iemand die dronken op straat ligt, of mensen die fietsen in een busje laden - makkelijk via telefoon of e-mail aan de politie gemeld kunnen worden. Het is dan wel noodzakelijk dat de politie de mogelijkheden heeft om gevolg te geven aan deze meldingen.
  - De wijkagent is regelmatig aanwezig in het buurthuis.
- **De politie als partner van een buurt**

Alleen als de politie nauw en op basis van gelijkwaardigheid samenwerkt met al onze partners van sociaal beleid - de straathoekwerkers, jeugdzorgers, opvoeders, scholen, hulpverleners, welzijnswerkers enzovoort - kan zij beschikken over de informatie die nodig is om aan proactieve recherche te doen.

Mogelijke initiatieven:

- We organiseren een netwerk van veiligheidsambassadeurs. Deze ambassadeurs zetten zich in voor de veiligheid van hun buurt. Ze zijn extra alert voor verdachte situaties, melden problemen, geven veiligheidstips aan de buurtbewoners, nemen initiatieven om de buurt veiliger te maken en denken mee met gemeente en politie.
- We zetten in op de preventieve werking van gemeenschapswachten.
- We versterken de werking van de straathoekwerkers..
- We bouwen een buurtnetwerk met politie, straathoekwerkers, opvoeders, leerkrachten etc.
- We zetten een specifieke project op rond de bemiddeling van burencollicten.

- **Strijd tegen radicalisering**

Ook op het lokale niveau voeren we de strijd tegen radicalisering. Het lokale bestuur houdt de vinger aan de pols en grijpt tijdig in.

Mogelijke initiatieven:

- We richten een lokale Integrale Veiligheidscel op waarbij wordt overlegd tussen onder meer de politie, het gemeentebestuur en de welzijnswerkers.
- We zorgen voor een aanklappend beleid voor jongeren die dreigen te radicaliseren of in een deradicaliseringstraject zitten.
- We werken nauw samen met scholen en verenigingen om snel mogelijke signalen van radicalisering te detecteren.
- We bouwen een gemeentelijk netwerk van rolmodellen uit voor jongeren met een migratieachtergrond.
- We organiseren een regelmatig overleg met de vertegenwoordigers van de verschillende geloofsgemeenschappen in onze gemeente.

3.2. WE BRENGEN HET BESTUUR BIJ DE MENSEN

Lokaal bestuur moet dicht bij haar inwoners staan. We gaan voor een lokaal bestuur dat nabij is voor iedereen.

- **Altijd bereikbaar**

Mogelijke initiatieven:

- We zetten maximaal in op digitalisering van de gemeentediensten.
- We bouwen een performante gemeentelijke website die aan het AnySurferlabel (toegankelijk voor blinden, slechtzienden, personen met een handicap) voldoet.
- We bouwen een e-loket uit voor alle aanvragen of administratieve vragen.
- We streven naar een vlotte bereikbaarheid van het gemeentehuis/administratief centrum met het openbaar vervoer.
- We zetten in op een brede waaier aan informatiekanalen: print, sociale media....
- We gebruiken sociale media als twitter en facebook om vragen van burgers te beantwoorden.
- We voorzien minstens één avondmoment in het gemeentehuis/administratief centrum zodat wie overdag werkt geen vrijaf hoeft te nemen voor een administratief probleem.
- Er komt één telefoonnummer voor alle vragen aan de gemeente.

- **Altijd dichtbij**

We brengen het lokaal bestuur in de wijken en buurten.

Mogelijke initiatieven:

- We richten lokale dienstencentra in waarbij gemeentediensten samen worden gebracht in een wijk of buurt met vaste zitdagen voor de verschillende diensten.

- We bouwen lokale dienstencentra in de breedte uit met de mogelijkheid voor publieke en private diensten om zich in dit dienstencentrum aan te bieden.
- We creëren een mobiele dienstencentrum dat van de ene buurt naar de andere gaat.
- We organiseren een alternatief voor het telewerken onder de vorm van buurtwerken: administratief personeel kan in plaats van hun vaste standplaats op bepaalde dagen ook in het lokale dienstencentra op flexwerkplekken terecht.

- **Altijd klantvriendelijk**

Mogelijke initiatieven:

- Minstens een keer per jaar organiseren we op het gemeentehuis een kennismakingsmoment voor nieuwe inwoners. Ze kunnen er kennismaken met de dienstverlening van hun gemeente, hun bestuurders en elkaar.
- We staan garant voor een klantvriendelijke afhandeling van elke vraag binnen de gemeentediensten.
- We werken klantgericht d.w.z. we redeneren niet vanuit archaïsche structuren of procedures maar organiseren onze klantenwerking op basis van de noden van de burger.
- We voeren een grondige administratieve vereenvoudiging door op alle gemeentelijke procedures.

3.3. WE MAKEN VAN SCHOLEN DE SPIL VAN DE BUURT

Lokale besturen kunnen inzake onderwijs zowel als organisator als regisseur optreden. In beide gevallen is het belangrijk dit vanuit een duidelijke visie aan te pakken. Voor sp.a is de school veel meer dan gewoon een plek waar men les krijgt. De school is ook de spil van een buurt, wijk of dorp.

- **De gemeente als organisator van onderwijs**

We kiezen voor resoluut voor open gemeentelijk onderwijs, want kinderen en jongeren leren niet alleen op de schoolbanken, maar ook buiten de schooluren kunnen ze tal van leerervaringen opdoen.

Mogelijke initiatieven:

- We zetten binnen de gemeentelijke scholen sterk in op burgerschap en samenleven in diversiteit.
- We versterken de sociale competenties van leerlingen in de gemeentelijke scholen door tal van initiatieven
- Na de schooluren laten we de scholen hun poorten openen, voor sport, cultuur, ontspanning en om bij te leren. We moedigen onderwijsinstellingen aan om daarvoor samen te werken met sociaal-culturele verenigingen, sportverenigingen en jongerenorganisaties. We organiseren ook een voldoende groot en divers aanbod aan kunst- en muziekonderwijs.
- Elke gemeenschap heeft een of meerdere brede scholen nodig. Een brede school is een lokaal netwerk van een of meer scholen en organisaties uit verschillende sectoren, dat gericht is op de ontwikkeling van alle kinderen en jongeren. Door samen te werken maken we op school en in de vrije tijd een leer- en leefomgeving

waarin kinderen en jongeren een waaier aan ervaringen kunnen opdoen. Zo bieden we onze kinderen een groter aanbod, met een lage drempel.

- **De gemeente als regisseur van het onderwijsaanbod**

Naast het aanbieden van onderwijs in de eigen scholen, dient de gemeente een coördinerende rol op te nemen om de samenwerking tussen scholen te bevorderen en gezamenlijke uitdagingen aan te pakken.

Mogelijke initiatieven:

- We richten een gemeentelijk onderwijsoverleg in met alle scholen om het aanbod en de noden in kaart te brengen.
- We ondersteunen scholen bij het indienen van een capaciteitsdossier.
- We stimuleren alle scholen tot het instappen in het brede schoolconcept.
- We stimuleren ouders om ook kleuters regelmatig naar school te laten gaan.
- We brengen kleuterparticipatie samen met alle betrokken partners in kaart en gaan met de ouders van thuisblijvende kinderen in gesprek.
- We stellen een lokale spijbelambtenaar aan.
- We organiseren een centraal aanmeldingsregister om het kamperen voor de schoolpoort bij inschrijvingen tegen te gaan.
- We zorgen voor een goede sociale mix binnen de scholen door zorgvuldig uitgewerkte en transparant gecommuniceerde voorrangregels.
- We voorzien huiswerkbegeleiding aan huis of op school aan doelgroepen die een pedagogische achterstand dreigen op te lopen. Deze begeleiding richt zich in de eerste plaats op kinderen van 5 tot 8 jaar, naargelang hun noden. We geven de ouders in kwestie het gereedschap om zelf het huiswerk van hun kinderen beter op te volgen.
- We stimuleren de invoering van een vegetarische dag op school, om kinderen bewust te maken van andere mogelijkheden en ethische keuzes.
- Vanuit de scholen organiseren we de naschoolse opvang volgens het nest-principe. In plaats van alle kinderen gewoon in de opvang op school te houden, werken we samen met de sportclubs, kunstacademie, etc en worden leerlingen vanuit de school naar hun vrijetijdsbesteding gebracht.

3.4. WE ZORGEN VOOR KINDEROPVANG IN DE BUURT

Kinderopvang is een belangrijke hefboom voor gelijke kansen. Als sp.a zetten wij dan ook zwaar in op betaalbare en kwalitatieve kinderopvang voor elk kind.

De verdeling van de tijd tussen werk en gezin is voor steeds meer mensen een probleem en verdient een oplossing. Daarom maken we werken makkelijker combineerbaar met een gezin. We voorzien voldoende kwalitatieve kinderopvang, waarvan de prijs afhangt van het inkomen.

Als lokaal bestuur kunnen we een absolute meerwaarde betekenen voor werkende ouders

door voldoende kwalitatieve kinderopvangplaatsen aan te bieden. Elke ouder verdient gelijke kansen op de arbeidsmarkt. Kinderen hebben het recht om in comfortabele, stimulerende omstandigheden op te groeien. We beschouwen kinderopvang dan ook als een basistaak van de lokale overheid en voorzien hiervoor de nodige financiële middelen - ook als er onvoldoende Vlaamse subsidies voorhanden zijn.

In tegenstelling tot anderen vinden wij niet dat het alleen de taak is van de Vlaamse overheid om voldoende aanbod aan kinderopvang te creëren, of dat iedereen maar zijn plan moet trekken en zelf de opvang van zijn kinderen moet organiseren. We leggen daarom de klemtoon op het vinden van opvang van baby's en peuters in de buurt, de kwaliteit van naschoolse opvang en de opvang van kleuters, kinderen en tieners in de schoolvakanties.

- **Voldoende capaciteit**

Mogelijke initiatieven:

- We streven naar een gegarandeerde plek voor elk kind in onze gemeente vanaf de leeftijd van 1 jaar, zoals in Zweden.
- We brengen het aanbod transparant in kaart en verspreiden deze informatie zowel online (via een kinderopvangzoeker) als via informatiebrochure
- In het Huis van het Kind voorzien wij begeleiding voor aanstaande ouders in hun zoektocht naar passende kinderopvang.
- Wij gaan actief op zoek naar handig gelegen panden waar kinderopvang kan ingericht worden, zoals bijvoorbeeld leegstaande stations, wat het voor ouders die pendelen makkelijker maakt.
- Wij subsidiëren de inrichting van leegstaande panden als kinderopvangplaatsen.
- We coördineren een toegankelijk en flexibel aanbod, moedigen bestaande initiatieven aan en vullen leemtes op.
- We maken een prioriteit van voldoende opvangplaatsen voor baby's en peuters.
- We maken een prioriteit van voldoende buitenschoolse opvangplaatsen.
- Ook jonge tieners moeten in vakantieperiodes ergens terecht kunnen.
- We spreiden de kinderopvanginitiatieven over de verschillende buurten met nood aan kinderopvang.
- We stemmen kinderopvang en vrijetijdswerking voor kinderen - gemeentelijke én private initiatieven - beter op elkaar af.
- Ouders moeten terecht kunnen bij één loket dat alle informatie over het opvangaanbod, de vrije plaatsen en de prijzen verzamelt en een overstap tussen diverse initiatieven makkelijker maakt.

- **Betaalbare opvang**

Mogelijke initiatieven:

- We ondersteunen private initiatieven die kinderopvang of speelpleinwerking aanbieden. Dat kan met een premie of op andere manieren. Bijvoorbeeld door opvanginitiatieven voor baby's en kleuters materiaal aan te bieden, zoals jaarlijks een aantal gratis vuilniszakken. Of door hen te ondersteunen bij de screening van brandveiligheid en het behalen van de nodige attesten.
- We steunen gezinnen die het nodig hebben bij een geboorte of adoptie, of mensen die mantelzorg verlenen aan zieke mensen en kinderen in hun buurt. Omdat er zeer

diverse noden zijn, gaat het noodgedwongen om beperkte bedragen. Net daarom maken we dat deze premies het eerst terechtkomen bij wie die echt niet kan missen.

- **Betere kwaliteit van kinderopvang**

Mogelijke initiatieven:

- We bevorderen de kwaliteit van buitenschoolse opvanginitiatieven. Daarvoor gaan we samenwerken met lokale sport- of cultuurverenigingen.
- We investeren in moderne en comfortabele opvang-infrastructuur en bekwaam personeel.
- Elke kinderopvang moet toegankelijk zijn voor kinderen met een handicap, ook in de vakantie.
- We verhogen het aantal opvangplaatsen voor zieke kinderen.
- We informeren gezinnen over lokale initiatieven die opvoedingsondersteuning, onderwijsbegeleiding of vrijetijdsaanbod bieden. Daarbij hebben we aandacht voor de diverse noden en samenstelling van gezinnen.

3.5. WE BIEDEN EEN BREED CULTUURANBOD AAN OM DE HOEK

Voor sp.a is het essentieel dat iedereen die dat wil toegang heeft tot het volledige culturaanbod. Mensen mogen niet botsen op financiële, praktische of sociale obstakels. Cultuur stimuleert sociaal contact, werkt gemeenschapsvormend, is een ideaal middel tegen verzuring en geeft ons een ruime en open blik op de wereld.

- **Een goede culturele infrastructuur in ieders buurt**

Mogelijke initiatieven:

- We rusten culturele centra eigentijds uit. We maken bestaande culturele centra maximaal toegankelijk en bouwen nieuwe culturele centra volgens de principes van Universal Design.
- We gaan op zoek naar alternatieve / kleinschalige plaatsen om het culturaanbod doorheen de gemeente te verspreiden.
- We stimuleren de openbare bibliotheek om in het aankoopbeleid meer aandacht te hebben voor werken van oude en hedendaagse auteurs uit de landen van oorsprong van onze etnisch-culturele minderheden.
- We zoeken naar manieren om wijkbibliotheken te organiseren.

- **Een stimulerend aanbod**

In een stimulerende omgeving kan iedereen van een waaier aan cultuur genieten en bieden we iedereen die dat wil een podium of uitlaatklep.

Mogelijke initiatieven:

- We maken een divers cultureel aanbod mogelijk. Een divers cultureel aanbod durft te vernieuwen en inspireert zoveel mogelijk mensen. We brengen populaire cultuur voor elke smaak en zogenaamde 'hogere' cultuur voor elke portemonnee.

- We bekijken of een nieuw festival mogelijk is. Dat hoeft niet perse een muziekfestival te zijn. De bedoeling is dat het huidige aanbod van evenementen te vervolledigen en het thema van het festival op ons imago te laten afstralen.
- Onze bibliotheek is meer dan rijen boeken. In een hedendaagse samenleving is de bibliotheek een publieke multimedia-hotspot, een plek waar iedereen dingen kan opzoeken en verschillende soorten dragers, ook de meest moderne, kan uitlenen. Informatie en ontspanning zijn basisbehoeften, die we publiek aanbieden en delen.
- We besteden extra aandacht aan een laagdrempelige bibliotheek, analoog en digitaal. In deze digitale tijden heeft de 40 procent van de bevolking zonder internetabonnement extra nood aan een publiek informatie- en ontspanningsaanbod, in boekvorm, op cd, dvd, cd-rom, enzovoort. Ook goedkoop media uitlenen via het internet (bijvoorbeeld muziek) is een laagdrempelige vorm van publieke informatie en ontspanning.
- Cultuurevenementen in openlucht verbreden het aanbod en creëren ontmoetingsmomenten. Openluchtcinema, theater en -concerten zijn voorbeelden.
- We steunen een kunstacademie die een verrassend en toegankelijk aanbod biedt, zowel aan permanente en tijdelijke cursussen. In aanraking komen met kunst, niet alleen als toeschouwer maar vooral ook als deelnemer, stimuleert creativiteit, en is voor velen een bron van extra sociaal contact.
- Kunst moet je tonen. We combineren cultuur met de invulling van plekken die daarom vragen. We brengen op blinde muren grafische elementen (zoals tekeningen), poëzie of graffiti aan.
- We voeden aanstormend talent. Kunstwerken van beginnende lokale kunstenaars maken we zichtbaar.
- We beginnen een kunstjeugdbeweging.
- We ondersteunen het cultureel verenigingsleven.
- We ontwikkelen een lokaal muziekbeleid dat de brede waaier aan stijlen omvat
- We investeren in een dynamische cultuurraad met zowel de culturele verenigingen als geëngageerde burgers.
- We laten inwoners mee het cultureel aanbod binnen de gemeente bepalen.

- **Weg met de drempels**

We werken financiële, praktische of sociale hindernissen weg. Niet iedereen verdient evenveel, dus niet iedereen kan evenveel betalen voor een opera-, concert- of theaterticket. Naast drempels om als toeschouwer te participeren pakken we ook de drempels om zelf creatief uit de hoek te komen aan.

Mogelijke initiatieven:

- Met een cultuurcheque kunnen mensen met minder geld tegen een verlaagde prijs deelnemen aan culturele activiteiten. Zo verlagen we de financiële drempel voor cultuurparticipatie. Belangrijk daarbij is dat we hierbij niemand stigmatiseren.
- We besteden ook aandacht aan het wegwerken van culturele en sociale drempels voor cultuurparticipatie. We werken daarvoor samen met organisaties die lokaal de belangen van mensen in armoede behartigen.

- We moedigen lokale kortingen aan, die tickets voor mensen die het financieel niet breed hebben, goedkoper maken. Door koppeling aan e-ID, zorgen we ervoor dat wie van deze korting geniet niet herkend of gestigmatiseerd kan worden.
- We voeren gerichte acties om financieel zwakkere doelgroepen, zoals senioren, mensen in armoede, studenten, scholieren en kleuters, in contact te brengen met cultuur.
- We stimuleren lokaal creatief talent door de organisatie culturele activiteiten met eigen inwoners
- We voorzien in het cultureel centrum een vast slot voor optredens van lokale artiesten, verenigingen, bands.
- We gebruiken de interesse van jongeren in Urban Music om hen te laten proeven van andere activiteiten
- We laten mensen zelf het heft in handen nemen bij de organisatie van culturele activiteiten met volle ondersteuning vanuit de gemeente.

3.6. WE GAAN VOOR SPORT OP WANDEL- EN FIETSAFSTAND

Lichaamsbeweging is niet alleen fysiek gezond. Het helpt mensen ook mentaal fit en zelfs gelukkig te blijven. Bovendien brengt samen sporten, of sport beleven, mensen bij elkaar. Dat bevordert dan weer het vertrouwen dat mensen in elkaar hebben. We kiezen radicaal voor een zeer breed en zeer nabij aanbod zodat afstand geen drempel meer vormt. Kwalitatieve sportfaciliteiten in de buurt aanbieden is dan ook cruciaal.

- **Lokale sportinfrastructuur**

We bouwen aan degelijke sportinfrastructuur, voor zoveel mogelijk doeleinden en mensen, in elke buurt.

Mogelijke initiatieven:

- We maken sportinfrastructuur vrij toegankelijk.
- We investeren in speelpleinen, skateparken, fitnessstoestellen in openlucht en gratis sportinfrastructuur voor jeugdtrainingen en voor lichamelijke opvoeding op school.
- We investeren in plaatsen voor urban sports
- We voorzien een openbaar ecologisch zwembad dat bij de modernste hoort.
- We onderzoeken ook de mogelijkheid van een nieuw openluchtzwembad.
- Elke buurt verdient een multifunctioneel sportveld.
- In de zomer voorzien we tijdelijk een strand met een aanbod van strandporten.
- We zorgen dat de lokale sportinfrastructuur vlot te bereiken valt met het openbaar vervoer, te voet of met de fiets.
- We leggen een loopparcours aan.
- Ook personen met een handicap vinden vaak moeilijk aansluiting bij het bestaande sportaanbod. We spelen hier in de komende jaren meer op in, door goed toegankelijke sportinfrastructuur.
- We voorzien voldoende middelen voor onderhoud van sportfaciliteiten.

- We hebben ook aandacht voor 'kleinere' sporten.
- We werken samen met scholen en bedrijven, om ook daar plaats om te sporten aan te bieden.
- Goed onderhouden voetpaden en fietspaden zijn een eerste stap naar meer lichaamsbeweging.

- **Bevorderen sportbeleving**

We bevorderen sportbeleving in de meest brede zin van het woord.

Mogelijk initiatieven:

- We proberen de aankomst of start van een wielers- of andere wedstrijd naar hier te halen.
- We houden een sporttoernooi tegen de omliggende gemeenten.
- We brengen nieuwe fietsroutes in kaart, die meteen onze toeristische trekpleisters belichten.
- Jong geleerd is oud gedaan. We lanceren een campagne om kinderen en jongeren op een laagdrempelige manier aan lichaamsbeweging te laten doen.
- We zetten sportclubs aan om met scholen samen te werken, in het kader van brede schoolprojecten.
- We investeren in laagdrempelige cursussen voor senioren als tai chi, yoga, line dance of 'start to run'. Senioren hebben een grote vraag naar sport- en recreatieve activiteiten. Toch zijn er weinig sportclubs die hier specifiek op kunnen of willen inspelen, waardoor de drempel om naar een sportclub te stappen voor senioren vaak hoog is. Ouderen moeten ook overdag kunnen sporten.
- Clubs die inspanningen doen om een degelijk aanbod te voorzien voor mensen vanaf 60 jaar, verdienen extra ondersteuning. Begeleiders zoeken de doelgroep zelf op, bijvoorbeeld in seniorenclubhuizen en woonzorgcentra, voor sportinitiatie en toeleiding naar een sportclub.
- We stimuleren aangepaste sportactiviteiten voor personen met een handicap.
- We bouwen een voldoende groot en divers aanbod uit aan een- en meerdaagse kampen tijdens schoolvakanties.
- Gemeente en OCMW maken samen dat het lidmaatschap van de club betaalbaar is voor kansengroepen.
- Het spreekt voor zich dat zowel de infrastructuur als de opleiding en training binnen de clubs kwaliteitsvol moet zijn.
- We bieden de niet-georganiseerde sporter (die geen lid kan of wil worden van een club) toch de mogelijkheid om samen met anderen te sporten door een platform aan te bieden waar men kan afspreken om samen te sporten.
- We bieden een 'tienduizendstappenplan' en een betaalbare stappenteller aan.
- We stellen een lokale 'sportmanager' aan, die met de verschillende sportclubs in de gemeente projecten opzet om specifieke doelgroepen aan het sporten te krijgen. Financiële drempels werkt deze sportmanager weg in samenwerking met het OCMW.

- **Proeven van lokale sportaanbod**

Al te vaak kennen inwoners de brede waaier aan mogelijkheden voor sport binnen de eigen gemeente niet. We zetten mensen aan om te proeven van sport.

Mogelijke initiatieven:

- We organiseren een sport-initiatiedag.
- Aan sportevenementen die hier plaatsvinden, koppelen we lokale acties: 'sportsatellietevenementen'. Topsport(ers) dienen als voorbeeld om zoveel mogelijk mensen aan het sporten te krijgen, bij voorkeur jonge mensen.
- We werken aan een systeem van jongerensportbegeleiding. Studenten lichamelijke opvoeding, trainers van clubs én topsporters zoeken jongeren op in hun eigen buurt en organiseren daar sportinitiatie en -wedstrijden. Ze leiden de jongeren naar een geschikte club.
- We ontwikkelen het sportshoppen: voor slechts enkele euro's per les kunnen onze inwoners met een tienbeurtenkaart proeven van een waaier van sporten. De sportclubs krijgen potentiële nieuwe klanten in ruil.
- We geven sportcheques uit: onder professionele begeleiding sporten, samen als buurt. De burens nemen zelf het initiatief en spreken buurtbewoners aan om samen te sporten. De gemeente regelt alle afspraken met goede lesgevers.
- Met sportbonnen krijgen we mensen die het financieel moeilijker hebben toch aan het sporten, dankzij korting op een abonnement.
- We organiseren een dag of week van de sportclub. In ruil voor gratis reclame bieden de sportclubs kortingen aan voor mensen die voor het eerst bij hen komen sporten.
- Met massa-evenementen als een 'massa-aerobic' of 'marktsportdag' maken we specifieke sporten zichtbaar.
- Een uitleendienst verstrekt gratis sportmateriaal.
- Het gemeente- en OCMW-bestuur geeft het goede voorbeeld, met een sportnamiddag voor het personeel.
- Het gemeente- en OCMW-personeel kan gratis zwemmen.

- **Samen werken aan een sportbeleid**

We bouwen samen met het verenigingsleven een lokaal sportbeleid uit.

Mogelijke initiatieven:

- We steunen en werken samen met de sportsector.
- We doen een ronde van alle sportclubs, met een vragenlijst als leidraad.
- Halfweg de legislatuur houden we een evaluatieronde.
- We investeren in een efficiënt werkende sportraad.
- We ondersteunen vrijwilligers.
- Een buurtsportdienst kan tegelijk een sociaal werkgelegenheidsproject zijn, in samenwerking met het OCMW.

3.7. WE BOUWEN DE GEMEENTE UIT TOT EEN WARME WERKGEVER

De overheid geeft best het goede voorbeeld door de hele bevolking te weerspiegelen in haar personeelsbestand en elk talent kansen geven. Wat ook je thuissituatie of achtergrond is, je

moet ergens aan de slag kunnen. Daarom voeren we een gelijkekansenbeleid bij de aanwerving van personeel bij het gemeentebestuur en zetten we in op een gezinsvriendelijke organisatie. We organiseren het personeelsbeleid op een professionele manier die past bij een moderne werkgever.

Mogelijke initiatieven:

- In navolging van de Vlaamse openbare diensten en instellingen, streven we een evenredige participatie na, waarbij het personeelsbestand een afspiegeling vormt van de hele bevolking. Allochtonen, vrouwen, mensen met kinderen, ouderen of jongeren, personen met een handicap en andere groepen moeten kunnen werken bij de gemeente en doorstromen naargelang hun vaardigheden, ongeacht hun geslacht, voorkeuren, thuissituatie, afkomst, enzovoort. We maken actieplannen met streefcijfers, evaluaties en bijsturingen van het personeelsbeleid. De Vlaamse overheid ondersteunt gemeenten hierin.
- We maken verder werk van een modern personeelsmanagement. Dat moet leiden tot een slank, maar slagkrachtig personeelsbestand, gebouwd rond de competenties waar we nood aan hebben.
- We voeren een open aanwervingsbeleid, waarbij we kandidaten op basis van hun persoonlijke vaardigheden beoordelen. We zorgen dat advertenties bij nieuwe aanwervingen ook aantrekkelijk zijn voor vrouwen en dat mannen en vrouwen evenredig vertegenwoordigd zijn in jury's en examencommissies.
- Er moet een gezond evenwicht bestaan van mannelijke en vrouwelijke leden in de gemeentelijke adviesorganen. We hanteren een maximum van 60 procent personen van hetzelfde geslacht. We streven ook naar voldoende aanwezigheid van personen met een handicap en andere minderheidsgroepen in deze adviesorganen.
- We doen extra inspanningen om vacatures en opleidingen bij vrouwen en specifieke doelgroepen bekend te maken.
- We voeren een gezinsvriendelijk personeelsbeleid. Zo plannen we vergaderingen vooral op gezinsvriendelijke tijdstippen, en kan je ook in leidinggevende functies deeltijds werken.
- We motiveren vrouwelijke ambtenaren extra om promotiekansen te grijpen.
- We werven een vast aantal werknemers met een handicap aan. Daarmee stellen we een voorbeeld: ook mensen met een handicap verdienen gelijke kansen op werk.
- We stimuleren flexibele vormen van werken, zoals tele- en thuiswerken.
- We bestrijden elke vorm van discriminatie krachtadig. We maken het mogelijk dat klachten gemeld worden en volgen ze op. We maken duidelijke werkafspraken met een discriminatiemeldpunt. Vandaag zijn er in dertien centrumsteden dergelijke meldpunten, die elk bevoegd zijn voor een Vlaamse regio.
- Pesten op het werk pakken we hard aan, met bijzondere aandacht voor preventieve sensibiliseringsacties.
- We werven armoede-ervaringsdeskundigen aan om een brug te bouwen tussen twee leefwerelden, die decennialang van elkaar gescheiden waren door onwetendheid, onverschilligheid en diepgewortelde vooroordelen. Ervaringsdeskundigen zijn mensen met een geschiedenis van (kans)armoede, die een specifieke opleiding volgden om dit verleden te verwerken en hun ervaringen nu doorgeven.

3.9. WE BRENGEN DE WERELD DICHTBIJ

Ontwikkelingssamenwerking kan maar echt bloeien wanneer we hier ook op lokaal niveau werk van maken. Dat is één van de kerntaken van onze stad of gemeente. Burgers samenbrengen om te werken rond een meer rechtvaardige wereld gaat trouwens het snelst op het lokale niveau en krijgt zo snel een concreet gezicht. Verschillende van 'onze' gemeenten vervullen nu al een voorbeeldfunctie en worden daarvoor gelauwerd.

- **De duurzame ontwikkelingsdoelstellingen**

De zeventien VN-duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals - SDG's) zullen tot 2030 de internationale agenda uitmaken. Onze gemeenten zullen hieraan door 'lokale' internationale samenwerking hun steentje bijdragen. Wij zijn de voortrekkers van duurzame ontwikkeling voor iedereen en voeren de inspanningen lokaal op. Werk maken van een rechtvaardige, duurzame toekomst vóór iedereen, is een opdracht van iedereen.

Mogelijke initiatieven:

- We zoeken actief de samenwerking met geëngageerde inwoners in onze gemeenten en met onze inwoners die ervaring hebben met projecten in het Zuiden. We werken samen aan internationale solidariteit op lokaal niveau en brengen de VN-duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) naar onze gemeente. De SDG's vormen een uitstekend kader om gericht samen te werken.
- In overleg met geëngageerde inwoners van de gemeente, 11.11.11 en Oxfam wordt er gekeken naar opzetten van betekenisvolle partnerschappen met lokale organisaties in het zuiden in het kader van de duurzame ontwikkelingsdoelen.
- Naar voorbeeld van de stad Antwerpen onder het vorige sp.a-bestuur, wordt er vanuit de gemeente actief contact gelegd met geëngageerde individuen en groeperingen van migrantengemeenschappen rond het thema van internationale solidariteit. De lokale diaspora/migrantengemeenschappen hebben de wens om hun landen van origine te steunen. Deze vorm van solidariteit heeft een enorm potentieel voor actieve steun aan arme gemeenschappen maar deze inzet kan vaak ondersteuning gebruiken op vlak van coördinatie en institutionele kennis (het kluwen van subsidieaanvragen is vaak een grote drempel voor deze engagementen).
- Naar het voorbeeld van het Gentse Vredeshuis maken we een platform dat op een laagdrempelige manier ondersteuning biedt aan en interactie aanmoedigt bij een breed gamma van solidaire actoren in onze gemeente. Op die manier kunnen we de expertise en het enthousiasme van maatschappelijke organisaties verbinden rond duurzame ontwikkeling en de SDG's.
- Overeenkomstig de mondiale norm maken we ook op lokaal niveau 0,7% van de middelen vrij voor ontwikkelingssamenwerking. Indien dit niet meteen haalbaar is, wordt er werk gemaakt van een kwalitatief groeipad. We geven hierdoor een duidelijk signaal dat we ons werkelijk engageren voor Noord-Zuidsolidariteit.
- Het is essentieel dat er een schepen bevoegd is voor ontwikkelingssamenwerking en dat er een ambtenaar of een gemeentelijke dienst is voor Noord-Zuidverhoudingen.

- **Fair Trade Hoofdstad**

We worden allemaal een Fair Trade hoofdstad. Het is essentieel om ook lokaal duurzame spelregels op het gebied van handel te hanteren zodat ze de kloof tussen arm en rijk verkleinen en het milieu sparen. Steeds meer burgers kiezen overigens bewust en op regelmatige basis voor biologische, lokale en fairtrade producten.

Mogelijke initiatieven:

- We voeren een eerlijk en duurzaam aankoop- en aanbestedingsbeleid. We gebruiken als lokaal bestuur dus duurzaam gewonnen producten uit de eerlijke handel en kledij met een sociaal label voor ons personeel. Zo werken we mee aan een waardige toekomst voor kleine boeren in het Zuiden en duurzame producenten in het Noorden.
- We stimuleren maximaal Fair Trade productie en consumptie.

ONTWIKKELING